

MAGYAR L

T. „Otthon” Irók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Igazgató és felelősszerkesztő: **dr Paál Árpád**

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Törv. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Károly király és Mihály trónörökös elutazása Angliába

Tizenegy termes kocsiából álló különvonaton indultak el a mogosiaiai állomásra. — Az állomáson a király hosszasan elbeszélgetett a magyar és német követtel

Bucuresti. Saját tud. Károly király és Mihály nagyvajda kíséretükkel vasárnap este 19 óra 50 perckor elutaztak Bucurestiből a mogosiaiai állomásra Nagybritánia felé. A külön királyi vonat tizenegy fényes vagonból állott. Ezek között egy telefon- és távirat-szolgálati vagon, azután egy személyzeti és konyhavagon, étkezőkocsi és hálókocsi, hálófülkék a kíséret minden tagja számára.

Az uralkodó üdvözlésére az állomás szalonjába gyűltek a kormány tagjai, *Miron Cristea* miniszterelnökkel az élükön, a királyi udvar méltóságai és azoknak az országoknak a követei, amelyek a király útjában áthalad. Egy félórával a vonat indulása előtt megjelentek már az állomáson az udvari méltóságok: *Urdareanu*, a palota minisztere, *Flondor*, udvarnagy, *Starcea* főszertartásmester és a többiek, akik a királyi kíséret tagjai. Mindannyian polgári öltözetben utaznak. Megérkezett *Petrescu-Comnen* külügyminiszter is, aki tudvalevőleg szintén elkíséri a királyt londoni útjára.

A diplomáciai testület tagjai közül jelen voltak: *Bárdossy* magyar követ, *Fabricius* német, *Thierry* francia, *Sir Palarett* angol és *Ghillaume* belga követ, képviselve azokat az országokat, amelyek az uralkodó vonala áthalad, illetve ahol tartózkodni fog.

Hét óra 40 perckor érkezett meg a királyi állomásra *Ófelsége* és *Mihály* nagyvajda. Mindketten sötét polgári ruhában, angolos eleganciával. A király kézzel üdvözölte a kormány tagjait, a követeket és a megjelent előkelőségeket s néhány percig külön-külön beszélgetett a miniszterekkel és a diplomatákkal, köztük hosszabb ideig *Fabricius* német és *Bárdossy* magyar követtel. Ez alatt *Mihály* nagyvajda az udvari méltóságokkal beszélgetett. Aztán az udvari előkelőségek sorfala között áthaladt a király a peronon és a vonatra szállt.

Pont hét óra 50 perckor indult meg a két hatalmas mozdony a fényes szerelvényvel. A király néhány percig még a vagon nyitott ajtajában maradt, fogadva az üdvözléseket, mialatt a vonat lassan kigördült az állomásra.

Kormányzati munka a király távollétében

A király vasárnap, elutazása előtt a következő dekrétumot írta alá:

— Miután rövid időre külföldre utazunk, elrendeljük a következőket:

1. szakasz: Az országból való távollétünk alatt a közügykezelés minden munkáját, améhez királyi megerősítés szükséges, minden miniszter a minisztertanácsnak terjeszti be, amely azt utólagos jóváhagyásunk fenntartásával intézi el.

2. szakasz: Közhivatali kinevezések,

vagy elbocsajtások, amelyeket a minisztertanács szükségeseknek talál, csak ideiglenes jelleggel eszközölhetnek, az én visszatrékezésemig.

3. szakasz: A minisztertanács van megbízva a dekrétum végrehajtásával.

A rendelet alatt a következő dátum áll:
Bucuresti, 1938 november 13.

Bucuresti. Saját tud. A fővárosi lapok oldalakon át foglalkoznak a király elutazásának eseményével és hódolattal üdvözlék ebből az al-

Ófelsége látogatása a „The Guildhall”-ban

Bucurestiből jelentik: Az angol sajtóban folytatódna az a cikksorozat, melyek II. Károly király látogatását méltatják. A *Daily Sketch* egész oldalt szentelt a látogatásnak, melynek céljait politikai és mezőgazdasági tárgyalásokat jelöl meg. A *Daily Express* szintén több cikket szentel a királylátogatásnak. II. Károly király érkezése alkalmából a francia sajtó is kiküldi munkatársait Londonba, hogy a francia lapok a részletekről tájékoztathatják közönségüket is.

London főpolgármestere elrendelte, hogy a román király érkezése alkalmából a várost fellobogózzák. Szintén a főpolgármester díszbédet ad a „The Guildhall” palotában a király és kísérete tiszteletére. Ez a palota a londoni City szívében fekszik és nagy jelentőséggel bír. Az épület még IV. Henrik angol király korából származik és többszöri tűzvész miatt négy ízben is át kellett építeni. A történelmi emlékek palotában az angol történelem sok fényes eseménye játszódott le. Idők folyamán ezt a palotát használták a londoni testületek (Guildok) üléshelyül, ahol ezek a testületek London főpolgármesterét választották, valamint kijelöl-

A londoni pénzügyvilág lapja II. Károly király pénzügyi tárgyalásairól

Az angol pénzügyvilág folyóirata, a „Money” igen érdekes gazdasági háttérrel fest a királyi látogatásról. *I. H. Lee Willson* a lap munkatársa „Ófelsége Károly király, az új Középeurópa megteremtője” címen ír cikket, melyben kifejti, hogy II. Károly király kormányzása alatt Románia, mint jól szervezett politikai egység áll a középeurópai rendszer romjai fölött. Az ország a legkitünőbb közgazdászot kapta a király személyében, aki ifjúságában a lehető legvilágpolgárabb nevelésben részesült, melyhez hasonlóan akarja ő is most fiát, *Mihály* nagyvajdát nevelni. A cikk ezután ismerteti a romániai állapotokat és rámutat arra, hogy az ország nagy természeti kincsekkel bővelkedik. Az ország bőviben van az élelemnek, termé-

nyeknek és kőolajnak és egy napon abba a helyzetbe kerülhet, hogy a saját termésükből exportáló európai országok élére jut. Feltételezhető, hogy miután Románia a mai kritikus idők sodrából kikerül, ki fogja tudni használni azt a szokatlanul kedvező földrajzi helyzetét, amely számára a legnagyobb előnyöket kínálja, amely számára a legnagyobb előnyöket kínálja.

Ezután rámutat a cikk arra, hogy II. Károly király uralkodásának első évtizedét az alapok lerakására használta föl. Második évtizedét pedig arra igyekszik fordítani, hogy Romániát középeurópai tengelyállamá fejlessze ki. Erre földrajzi fekvésénél és gazdaságánál fogva hivatott volna is.

Az angol pénzügyvilág már eddig is nagy figyelmet szentelt Romániának. Az utóbbi ese-

kalomból az uralkodót, akit az egyik lap a béke követének nevez.

Három napra terjed a király angliai tartózkodása

Londonból jelentik: Az angol sajtó behatóan foglalkozik Károly király angliai utazásával és egyes lapok megjegyzi, hogy az uralkodó 15 millió fontos kölcsön felvételéről is tárgyalni fog Londonban. Az angol sajtó egyébként igen rokonszenves hangon foglalkozik Károly király személyével és az egész román néppel. Az angol lapok szerint Károly király, aki három napig fog Angliában tartózkodni, hazatérőben találkozik Hitler német birodalmi vezérrel és Göring vezértábornagy-miniszterelnökkel. A király november 21-én Sigmaringenbe utazik, ahol meglátogatja Hohenzollern Frigyes herceget, a család fejét. A herceg ez alkalommal vadászatot rendez és valószínű, hogy Ófelsége ezen a vadászáson találkozik Hitlerrel és Göringgel. Az angol lapok arról is tudnak, hogy a király Németországban nagyobb számú repülőgépet és fegyvert akar megvenni.

ték a City parlamenti képviselőit is. Így tehát a „The Guildhall” különösen a londoni kereskedelmi és pénzügyvilág életében játszott nagy szerepet. Amit megerősít az is, hogy ebben a palotában tartották meg a Cityben fölmerült választott és békebírói ügyekben a tárgyalásokat. Ugyis ebben a palotában szokták megrendezni azokat a díszbédákat, melyeket London városa ad a külföldi uralkodók tiszteletére.

A londoni City egyébként is egyik legjelentősebb vendégének tekintti II. Károly királyt és a „The Guildhallban” történő fogadtatást a román és angol kereskedelmi élet vezetői közötti pénzügyi természetű tárgyalások kiindulópontjává tekintik. A londoni pénzügyvilág képviselői tiszteletük jeléül egy arany dobozcskát adnak át II. Károly királynak, ezzel is jelezve a román és angol pénzügyi kapcsolatok kiépülésének kezdetét. Az angol pénzügyvilág érdeklődése a közép és délkelet-európai piacok iránt egyre fokozódik és ebben az érdeklődésben megfelelő helyet kap Bucuresti is, amely földrajzi helyzeténél fogva nagy kereskedelmi és gazdasági gócponttá fejlődött.

mények azonban és Középeurópa átalakulásának folyamata a City figyelmét méginkább fokozza Románia iránt. Csehszlovákia határainak megváltozása után a középeurópai államok közül Románia felé fordul az angol pénzügyi figyelmé. A City körében azt hiszik, hogy Románia nemcsak a Dunamedencében fekvő állam, hanem a balkán országok számára is fokozottabb gazdasági élet központjává fejleszthető. Abból a versengésből, amit most Németország és Lengyelország között az európai kis-országokra gyakorlandó gazdasági és kereskedelmi befolyás növelése tekintetében megindult, Románia csak hasznot húzhat, mivel a külföldi országok és pedig az Egyesült Államokból, Angliából és Franciaországból meginduló tőkét Románia lehet koncentrálni. A román kőolaj és ásványi termékek nem lehetnek csupán egyetlen nagy állam számára a jobb élet forrásai, hanem el kell osztani azokat az uralkodó európai hatalmak között és a tőke szabadversenyének rendelkezésére kell bocsátani. Így mindenkinek alkalma nyílik arra, hogy annyit fizessen értük, amennyivel megvásárolhatja azokat a maga számára.

Ilyenformán fejlődhetik Bucuresti Közép- és Délkelet-Európa legjelentősebb és kereskedelmi gócpontjává. II. Károly király tisztában van ezzel a fejlődési lehetőséggel és minden lépését igyekszik annak távlatában megfelelően beállítani.

A cikk fejtegetései végül azzal zárulnak, hogy a london-bucuresti tengely kifejlődése esetén, melynek megteremtésén most II. Károly király munkálkodik Románia fővárosa a kelet-európai pénzügyi világ legfontosabb központja lesz.

Az amerikai ruszinok a lengyel kormányt kérik a népszavazás kieszközlésére

Prága és a ruszin föld között megszakadt a közlekedés

Varsóból jelentik: Valamennyi lengyel lap közli, hogy a newyorki ruszinok szervezete 31 ezer ruszin tag nevében táviratban fordult a lengyel kormányhoz, kérve, vesse latba minden befolyását, hogy a ruszin nép megszabadulhasson a cseh uralom alól. Ez rövid idő alatt már a harmadik eset, hogy az északamerikai ruszinok segítségért fordulnak a lengyel kormányhoz. A táviratot a newyorki görög ka-

tolikus egyházközség dékánja írta alá.

Az *Express* távirati iroda jelentést közöl arról, hogy Prága és a ruszin föld között a közlekedés megszakadt. Már Eperjessel sem tud Prága telefonérinkézést fenntartani. Huszon. Ruszinszko új fővárosában teljes a zűrzavar, nagy a lakáshiány és az élelmiszer is kifogyóban van.

A varsói magyar követ nyilatkozott egy lengyel lapnak, hogy a bécsi döntéssel még nem zárultak le a csehországi határrendezéssel kapcsolatos kérdések

Varsóból jelentik: A Poznanban megjelenő *Dziennik Poznanski* vasárnapi száma beszélgetést közölt Hóry András magyar követel. Hóry kijelentette, hogy a bécsi döntés Magyarországon jogsoult és nagy örömet keltett. Hálával emlékezett meg Mussoliniról és Hitlerrel, de kijelentette, hogy a kérdés még nem tekinthető lezártnak. Középeurópa békéje még nincs teljesen biztosítva. A mai helyzetnek még számos sebezhető pontja van. A magyarok a jövőben is számítanak a baráti Lengyelország támogatására, ami a közelmúltban rendkívül értékes volt Magyarországnak számára.

Bacsinszky ruszin miniszter Szatmáron nagyobb mennyiségű terményt vásárolt a ruszinföldi inségesek részére

Szatmár. Saját tud. Bacsinszky Ödön, ruszin belügyminiszter szombatán Budapestről Szatmárra érkezett. A belügyminiszter itt megbeszéléseket folytatott Coman Simion ez-

redes-megye főnökkel, majd Halmiba utazott, ahonnan Huszt ruszin fővárosba folytatta útját. Bacsinszky Ödön egyébként Szatmáron hivatalos tényezőkként kijelentette, hogy a jövő héten ismét ellátogat Szatmárra, miután Romániával gazdasági kapcsolatokat óhajt teremteni. A ruszin kormány tagja máris nagymennyiségű terményt vásárolt az inséges ruszin lakosság részére, így minden remény megvan arra, hogy ezek a már megkezdett gazdasági kapcsolatok a jövőben még fokozottabbak lesznek.

Pályázati hirdelmény

A Szent Vincés Irgalmas Nővérek pályázatot hirdetnek egy orvososi állásra. Pályázhatnak keresztény orvosok, akik megfelelő szakképzettséggel és a betegek kezelésében kellő gyakorlattal rendelkeznek. Javadalmazás megegyezés szerint. Pályázatok küldendőek: Szent Vincés Irgalmas Nővérek Főnöknője, Mercurea-Ciuc. Sanatorium.

Német köszönet a franciáknak a von Rath elleni merényletkor követett magatartásukért

Párizsból jelentik: Weizsäcker német államtitkár köszönetét fejezte ki Bonnet francia külügyminiszternek, a francia hatóságok magatartásáért a Grünspan-féle merénylettel kapcsolatban.

Külön kiemelte, hogy a német népet nagyon meghatotta a Von Rath követési titkár megsebesülése és halála alkalmából megnyilatkozott nagy részvét, melynek elsősorban a köztársasági elnök, Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter adott kifejezést. A német államtitkár azt is elismeréssel említette meg, hogy a francia lapok nem merültek bele abba a sajtókampányba, amely az egész világon hamis és tulzolt híresztelésekkel akarja befeketíteni Németországot a merénylet utáni visszahatások miatt.

A FRANCIA SAJTÓ A ZSIDÓELLENES NÉMET INTÉZKEDÉSEKRŐL

Párizsból jelentik: A francia sajtó kezd bíráló hangon foglalkozni a németországi zsidóellenes rendelkezésekkel. Néhány lap aggodalmának ad kifejezést, hogy a legújabb németországi csemények kihatással lesznek az általános nemzetközi helyzetre. Ezeket az eseményeket nem lehet menteni — állapítja meg a „Temps” — és től kell tartani, hogy ez intézkedések kihatásai Angliában fokozzák majd a német politika elleni bizalmatlanságot. A „Matin” is elítéli a zsidó üzletek szét-

rombolását és az új német zsidó törvényeket, valamint az egymillió márka bírságot. A lap azt állítja, hogy amit a birodalmi kormány most törvényes uton elhatározott, annak semmi köze a törvényességhez. Minden ország azt teheti a saját határai között, amit akar, más államok közvéleményének azonban jogában áll azt a véleményét kifejezni, amit lelkiismerete parancsol. Még soha sem használt az, ha a világ lelkiismeretét megbotránkoztatták. Az „Ere Nouvelle” is szembefordul a zsidóellenes intézkedésekkel, de ugyanakkor azt tanácsolja a zsidóságnak, hogy a világ többi részén ne adjon okot az üldözöttségére és a gyűlöletre. Ez az ok abban áll, hogy a zsidók bizonyos kevés számú foglalkozási ágra vetik magukat és húzódnak a fizikai munkától. A lap szerint a zsidók Franciaországban is ebbe a hibába estek és lassanként itt is bekövetkezhetnek ezek a reakciók.

ZSIDÓBARÁT TŰNTETÉS A LONDONI NÉMET KÖVETSEG ELŐTT

Londonból jelentik: A német nagykövetség előtt vasárnap este németellenes tüntetések voltak. A rendőrség a tüntetéseket elfojtotta. A hírtől lapok bizonytalan értesülésekre hivatkozva, arról írják, hogy az angol kormány a legközelebbi napokban jegyzéket intéz a német kormányhoz a Németországban élő zsidók ellen végrehajtott intézkedések miatt.

A francia demokrata szövetség bizalmat szavazott Flandinnak a Hitlerhez intézett levél ügyében

Párizsból jelentik: A demokrata szövetség nagygyűlésének vasárnap délutáni ülésén Rei-

ber szenátor határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint a nagygyűlés sajnálkozását fejezi ki, hogy *Flandin*, a szövetség elnöke *Hitlernek* táviratot küldött. Flandin válaszában kijelentette, hogy az elmúlt válság idején rejtett erők összejárása a háború felé sodorta Franciaországot. Ezt el kellett kerülni. Szívesebben vált táviratot, mint ágyugolyót. A Népszövetség halálával pótolni kell annak eszméjét és takarékoskodni kell a francia vérrel.

Flandin beszédét csaknem egyhangulag megéljenzelték. Reiber ragaszkodott ahhoz, hogy javaslata felett szavazzanak, de a nagygyűlés a javaslatot az elnökség elé utalta, mire Reiber lemondott az igazgatóságban viselt tisztségéről.

Este a harmadik ülésen több szónok foglalkozott a helyzettel. Flandin kijelentette, hogy nem foglal egyelőre állást a kormány pénzügyi terveivel kapcsolatban, mert nincs azokkal tisztában. A nagygyűlés ezután a leadott 1650 szavazat közül 1626 szavazattal ismét Flandint választotta meg a szövetség elnökévé. A nagygyűlés ezután nyilatkozatot fogadott el, mely szerint a demokrata szövetség hajlandó támogatni a kormányt abban az esetben, ha végleg szakít a néppfronttal. A nyilatkozat szerint Franciaország számára nem biztosíthatja a békét a Népszövetség, az egyetemes biztonság és a kölcsönös segélynyújtás tantétele, hanem csak a nemzeti érdekek legszélesebbkörű megszervezése, Franciaországnak, diplomáciája segítségével, mindenütt jelen kell lennie, ahol érdekeinek megvédéséről van szó és angol szövetségével teljes egyetértésben folytatnia kell a müncheni egyezmény keretében megkezdett tanácskozásokat Németországgal és Olaszországgal. Franciaországnak felülvizsgálás alá kell vennie minden olyan egyezményt, mely azzal a kockázattal jár, hogy az országot viszályba sodorhatja akkor is, ha nincs szó Franciaország életbevágó érdekeiről.

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások

Ara 95 lei.

Imrédy Béla magyar miniszterelnök hosszabb nyilatkozatot adott Magyarországnak jövő belső és külső politikájáról

Az európai béke szempontjából méltatta a tengelyhatalmak döntőbíráskodását. — Kifejtette, hogy országában a területi kiegészülés folytán nagy társadalmi és gazdasági átalakulások következnek

Rómából jelentik: A „Voce d'Italia” Imrédy miniszterelnök nyilatkozatát közli, amelyet a lap főszerkesztőjének, Gaydának tett.

— A magyar csapatok bevonulása befejeződött, — mondotta Imrédy. — A kassai lelkes ünnepeken, ahol hatalmas tömegek fogadták leirhatatlan lelkesedéssel a magyar kormányzót, ékesen szóló bizonyítéka annak, hogy a döntés, amelyet a tengelyhatalmak külügyminiszterei Bécsben Kassára vonatkozólag hoztak, megfelel a néprajzi elv alapján álló követelményeknek. Magyarország jól tudja, hogy milyen felelősségteljes és kényes szerepet vállaltak a tengelyhatalmak, amikor a cseh kérdés újrendezésének meggyorsítása érdekében elfogadták a döntőbírói tisztséget. Ezért hála jár nekik, nemcsak az érdekelt államok, hanem egész Európa részéről. mert az európai kontinens békéjét és nyugalmát a magyarországi kérdés elintézetlensége állandóan veszélyeztette. Mi magyarok, bár bevalljuk, fájdalmas áldozatot is kellett hoznunk, a döntőbíráskodás elfogadását úgy tekintjük, mint újabb bizonyítékát annak a baráti viszonyoknak, mely a tengelyhatalmak és Magyarország között kifejlődött. Az egymillió lakossal és eddigi területtel 13 százalékkal megnövekedett Magyarország új problémákkal áll szemben, melyeknek megoldása sok gondot jelent, de szívesen vállalt gondot, mert az ország területi és népi erőiben való gyarapodása minden gonddal felér. A húszéves különélés során, ha érzelmileg semmi változás nem is történt,

a gyakorlati életben: közigazgatásban, közgazdaságban és jogfejlődésben bizonyos eltérések álltak be és az egyesítés a bonyolult részletkérdések egész sorát fogja fölvetni. Hozzájárul ehhez annak a nagyszabású munkaprogramnak a megvalósítása, melyet az elmúlt hónapokban dolgoztunk ki

és amely szociális téren, a földhatalom-politikában, erősebb militarista szellem kifejlésében és a népi eszme alapján való egybeolvadás követelményében nyer kifejezést. Az elkövetkező hónapok tehát fokozottabb munkát követelnek tőlünk, éppen ezért erősebb munkatempóra lesz szükség.

Még erőteljesebb lesz a Róma-Berlin tengelyre való támaszkodás. Osszertartás a bolsevistaellenes eszmekörben

— Külpolitikai téren anyit megállapíthatunk, — folytatta Imrédy, — hogy a magyar-ellenes irányzat, mely a kisantantban jutott kifejezésre, lényegesen enyhült. Az a dinamikus erő, mely Mussolini Olaszországból és Hitler Németországból áradt szét, ezt a változást is magával hozta. Ezt, mint számunkra kedvező körülményt könyvelhetjük el. Külpolitikánkban sem ez a körülmény, sem területi gyarapodásunk nem idéz elő semmiféle változást. Változatlanul a róma-berlini tengelyre való ragaszkodásunkat hangoztatva, azt mondhatom, hogy a Róma-Berlin-tengelyre való támaszkodásunk a jövőben még erőteljesebbé válik. Az eddig is fennálló érzelmi kötelékeket az elmúlt napok történelmi eseményei a hála újabb szálaival erősítették meg. A bolsevizmus elleni harcban Magyarország volt talán az első és a magyar politika Horthy Miklós bölcs vezetése alatt egy pillanatra sem tágitott ettől soha és a kommunizmussal semmiféle megalkuvásra vagy kompromisszumra kapható nem volt. A két tengelyhatalmat ideológiai kapcsolatként összefűző bolsevistaellenes beállítást Magyarország mindig a legteljesebb megértésre, helyeslésre és elismerésre talált. Az erős nemzeti szellem, a katonai erények ápolása, a fajtának szeretete, mind olyan tulajdonságai a ma-

gyar nemzetnek, amelyek a fazizmusnak és nemzeti-szocializmusnak alapvető elveiként szerepelnek. Az a céltudatosság és felelősségérzet pedig, mellyel ez a két baráti hatalom a problémákkal szembenéz és azokat megoldja, ahogyan a magyar problémát rövid néhány nap alatt tárgyalásra, tüzte és megoldotta, — amikor 19 éven át hiába kopogtattunk és még csak azt sem tudtuk elérni, hogy az alapokmány 19-ik szakasza értelmében a kérdést legalább napirendre tűzzék, — a csodálat és elismerés szálait fűzték ama szálak közé, amelyek bennünket a két nagyhatalomhoz kapcsolnak.

Magyarország gazdasági kapcsolata még jobban elmélyül a tengelyhatalmak felé — Németország nagyobb szerepe a magyar külkereskedelemben

— Ugy érezzük, — folytatta nyilatkozatát Imrédy miniszterelnök, — hogy gazdasági téren

Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök Ujvidéken a jugoszláv-magyar kapcsolatok kedvező alakulásáról beszélt

A jugoszláv kormány a kisebbségi kérdésben az egyenjogúság politikáját követi

Belgrádból jelentik: Stojadinovics miniszterelnök és külügyminiszter vasárnap Ujvidéken, a választási hadjárat során beszédet mondott, amelyben külpolitikai kérdésekkel is foglalkozott. Stojadinovics a magyar-jugoszláv kapcsolatokról a következőket mondotta:

— Rövid idővel ezelőtt Bledben megegyezés jött létre északi szomszédunkkal. Szombaton a magyar külügyminiszter baráti szavakkal emlékezett meg rólunk. Jugoszlávia ilyen körülmények között joggal remélheti, hogy ezzel a szomszédállammal is kedvezően alakulnak majd a kölcsönös kapcsolatok.

Hangoztatta a továbbiakban, hogy Jugo-

Balla Borisz:

A MEGSEBZETT

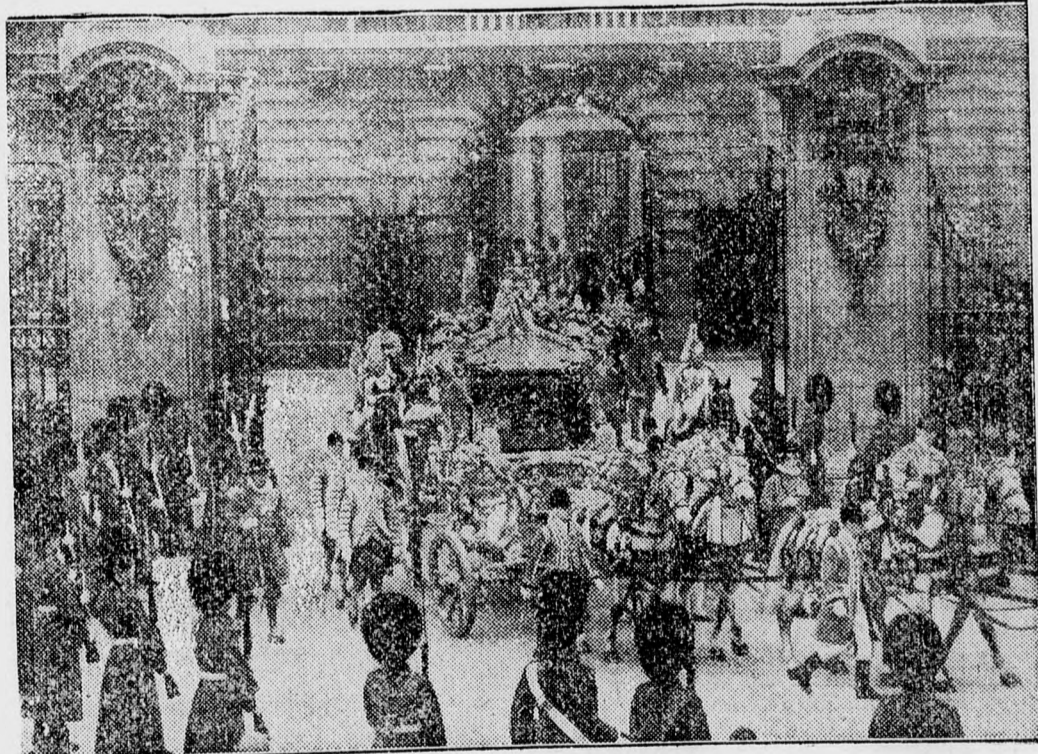
A kiváló fiatal katolikus író, akinek a Niezky-növendék című regénye annakidején az irodalom nagy eseménye volt, ebben a rég várt nagyvonalú művében a kor jobb lelkeit foglalkoztató lelki nyugtalanságnak ad meglepően eredeti hangot. Hőse Stail báró, aki a lélek örök nosztalgiáitól úzve keresi a megnyugvást és a boldogságot, míg a kegyelem viláosságában meg nem látja az igazság egyetlen útját, míg meg nem találja a szerelem sívár kalandjai után a szenteég nagy és felemelő érzését.

Révai kiadás. Ára füzve 132 lel.

is új lehetőségek nyíltak számunkra. Már eddig is Magyarország külkereskedelmének tekintélyes része a két baráti nagyhatalommal bonyolódott le, melyek közül földrajzi helyzeténél fogva a német birodalomnak volt nagyobb szerepe. Ezeket a kapcsolatokat nem csak ápolni, hanem még jobban kimélyíteni és a kölcsönös kiegészítés irányában teljesebbé tenni: jövőbeli gazdasági politikánk legfőbb feladatai közé tartozik. Nyári olaszországi utam alkalmával módomban volt a kölcsönös baráti érintkezésnek számos más területét is érinteni, melyek részleteibe most nem kívánok belebocsátkozni. Nagy örömmünkre szolgált és nagy hálaival vettük, hogy a mostani napokban Olaszország sajtójának képviselőit elküldötték hozzánk. Láthatták így azt az örömet és lelkesedést, amelyet a Felvidék visszatérése minden magyar szívben keltett és azt a valóban mélyen gyökerező barátságot és szeretetet, amelyet az olasz nemzet iránt táplálunk és azt a csodálatot, amelyet a Duce műve mindnyájunk lelkében kelt és amely érzelmeknek — boldog vagyok, hogy újra tolmácsolója lehetek.

szláviának — úgymond — nincs követelni valója másoktól, de nem is hajlandó egy talp-alatnyi jugoszláv földet sem másnak átengedni. A napokban látható ugyan a világ, hogy bizonyos államok határai 24 órán belül milyen nagy változáson mentek át, Jugoszlávia azonban nem olyan állam, amelyet a zöldasztalnál teremtettek.

A kisebbségi kérdésről szólva Stojadinovics megemlítette, hogy éppen Ujvidék és környéke az, ahol a lakosság egyrésze magyar és német kisebbségből áll. A kormány a kisebbségi kérdésben az egyenjogúság politikáját akarja követni.

Az angol királyi pár hagyományos pompás külsőségek között hajtja a parlament megnyitására. Képünk a Bucingham-palota bejáratánál készült

Hároméves tervgazdaság bevezetése Franciaországban

Reynaud pénzügyminiszter rádióbeszédben jelentette be a kormány nagyszabású pénzügyi és közgazdasági reformját

Párizsból jelentik: Reynaud pénzügyminiszter — mint már előzetesen jelentettük — szombat este rádióbeszédet mondott. Ennek során hangoztatta, hogy Franciaországnak 30—40 százalékkal fokoznia kell a termelését. Bejelentette, hogy szükséges a munkaidő új szabályozása, mert lehetetlen 25 milliárdot költeni fegyverkezésre, ugyanakkor, amikor a munkások hetenként két napot pihennek. Franciaországban most megszűnik a kétvasárnapos hét. Az újjáépítési terv három évre szól.

A rádióbeszéd bevezetése volt a nagy pénzügyi és közgazdasági törvényrendeletek kiadásának, amelyről egész mult héten beható megbesze-

lések voltak a minisztertanácsban. Reynaud pénzügyminiszter ebben a kérdésben a Munkaadó Szövetség elnökével, Ginaux-val, s a munkás szakszervezetek szövetség főtitkárával, Jouhau-val is hosszabb tárgyalásokat folytatott.

A pénzügyi és közgazdasági törvényrendeletek közül különben háromat Gentin közgazdasági miniszter dolgozott ki. Egyik a francia termelési viszonyok figyelemmel kísérésére szervezett állandó hivatal; a másik új iparvállalatok létesítéséről intézkedik, köztük a távolba látó rádiókészülékek gyártásáról; a harmadik pedig bizonyos iparágak állami kedvezményekkel való ellátására vonatkozik. További rendelet készül a hazai kereskedelemnek a külföldi kereskedők beözönlésétől való védelmére.

Atszervezés előtt áll a magyar kormány?

A kormánypárt keddi értekezletén tisztázzák a belpolitikai helyzet

Budapestről jelentik: A hétfői lapok valamennyien hírt adnak arról, hogy a napokban Imrédy átszervezi a kormányt. A zsidó érdekeltségű lapok szinte egyöntetűen három miniszter lemondásáról írnak, akik mind az őszinte németbarát irányzattal való rokonszen- vükről ismeretesek. Ezek: Bornemissza ipar-

ügyi, Mikecz igazságügyi és Sztranyosszky földművelésügyi miniszter. Állítólag kedden a nemzeti egység pártjának értekezletén tisztázódni fog a magyarországi belpolitikai helyzet, bár a lapok jelentése szerint az sem lehetetlen, hogy bizonyos várható külpolitikai események miatt a kormány átalakulása egyelőre eltolódik.

A cseh hadseregből tömegesen érkeznek haza az elbocsátott magyar nemzetiségű katonák

Drégelypalánkáról jelentik: Drégelypalánkára és Kassára csapatostól érkeznek a cseh hadseregben szolgált magyar nemzetiségű katonák, akiket a csehek a bécsi döntés értelmében bocsátanak el a hadsereg kötelékéből. A katonáktól az egyenruhát elvették, polgári ruhájuk pedig „elvesztett”. A magyar katonák így

szedett-vedett ruhában érkeztek. Sőt volt közöttük olyan is, akin papi reverenda volt. Elmondották, hogy Késmárkon szerelték le őket és ruha nélkül akarták elbocsátani. A késmárki magyar lakosság azonban felruházta őket. Egy katolikus pap, más ruha hiányában papi reverendát adott az egyik leszerelt katonának.

Kanárit kaptam ajándékba...

Írta: Undi Imre

Beneődes ünnep egy születésnap, azt meg kell hagyni.

Különösen, ha az ember tapasztal először egy kis mozgólódat oly irányba, hogy nem ment feledésbe a mások számára szürke hétköznap, igenis, történet bizonyos készülődések a meg-ünnepelésre, csak éppen várjuk a kellő pillanatot. Tagadhatatlan, hogy meglepetésnek a kétujjnyi vastag készpénz a legkedvesebb, netalán a szél miatt le lehet az egészet nyomtatni egy arany szívtartóval, de manapság nem élünk ilyen anyagias világot és mikor elkövetkezett a zajos perc, a hip-hip-hurra, a hátulról eszközölt két kacsó a szemünk elé, a vele elmaradhatatlan kukucsal, hamarosan kiderült az ajándék is a zengő ünneplés közepette:

— Ez a cukor kis jószág derűt és békecséget hoz a háznak... — szölt a megajándékozó és nem drogériából jövő pir égett az orcáján.

Kis kalickában egy sárga kanári szökdécselt előttem.

— Pity, pity — mondtam a kis ugrádozó- nak és hálattal köszönettel pillantottam az ötletes ajándékért.

Ilyesmit igazán nem vártam, amellet a kanári aranyos kis pofa volt.

Két rüdpolcán szünet nélkül ugrált 'de-oda, néha kicsipett egy magot az üvegályujjából, ropogva hántotta ki a jófátatot, közben fejét mind ferdébben és ferdébben tartotta, barna szemével nagyokat nézett, aztán többször így szölt:

— Csüi... csüi...

Derű és békecséget a háznál egy ilyen édes aranyjószág, az már bizonyos.

Délután, a tulajdon jó örömen túl, eszembe

jutott, hogy kis madaramnak igényei is vannak. Ő mondja nekem, hogy csüi... én meg ellátom a pici bögyit.

Ez a feladat tagadhatatlanul ujszerű volt, no aztán, gondoltam — urral van dolgod kis pötytyöm — hozatok öt deka szalámit, jó?

Szerencsére volt valaki kéznél, aki lokalizálta ezt a termetet és közölte, hogy ilyesmivel nem él a kanárimadár. Logikailag viszont hajthatatlanul élt bennem, hogy az a pár mag rém unalmas lehet. Mintha reggel császármorzsat ennének, délben császármorzsat, este császármorzsat és azonkívül még éjjelre is mellénk készítené valaki egy támvér császármorzsat.

Szegény koma, mivel kedveskedhetnék hát?

Igaz, hogy van egy német közmondás, amely szerint frisszt, főzl, oder krepeszt, eszel, vagy felfordulsz, lelkem, de hát ilyen nyersen még sem lehet elintézni ezt a kedves kis csöppet, általában tanulmányozni kellene a kiletét.

Tulajdonképpen ezzel kezdődött, hogy fel kellett állítanom a kanári-ügyszótárv.

A kéznél levő lexikon elsorolt egy sor kanárifélecséget, sima latinsággal, a kanári jól bírja a fogságot, néha husz évig is leél.

Kis madárkám keserves husz évnek nézett elébe, mikor azt se tudtam, hogy mi legyen a vacsorája. A sertésborda gondolatát végig elvettem, amikor puhatólózásuképpen egy szem szöföt erőltettem a drótrács közé.

— Csüi... mondta erre a kanári és a szöfövel ellentétes sarokba szállt.

A tekintetével pedig mintha így szölt volna: — No de kérlek szépen, kedves bátyám...

A viciné, a léposóházban, édeskeveset tudott feladni a kérdésre:

Kedvelli a növényzetet...

Gondoltam, talán lecsót kéne csináltatni vacsorára.

Mindamellett a kanári-ügyszótály telefonált néhány helyre, végül az egyik ismerős tudni vél-

Megkezdtek a gázmaszkok szétosztását

640 leibe kerül egy gázmaszk

Bucurestiből jelentik: Az érdekeltek tudomására hozzák, hogy mindazoknak a polgári tisztviselőknak, akik kifizették a gázmaszkok árát, megkezdtek azok szétosztását. Eddig a tisztviselők egyharmada már meg is kapta a gázmaszkokat. A gázmaszkok szétosztása a nagyvezérkar által megjelölt rendben folytatódik.

Egyben közlik a polgári lakossággal, hogy mindazok, akik az M. A. N. által jóváhagyott gázmaszkokat óhajtanak venni, azok a bucaresti székhellyel rendelkező „Sarogaz” és „Anigaz” központjánál rendelhetik meg. A gázmaszkok ára 640 lei, de ebben az árban nincs benne a forgalmi adó összege.

Onnek is szüksége van arra, hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet!

Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója, a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szó-jegyzékkel és a feladványok megtejtésével kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

Ara füzve 200 lei és 10 lei portó.

te, hogy a vitamint a zöldleveses tyukhurban kedveli a madárka.

— Végre megvan — sóhajtottunk; viszont egy dolog nem volt meg: a tyukhur.

Nosza a fűszereshez, egy félkiló tyukhurért. Nincsen, mondta a fűszeres, azt szedni kell a fű közül, viszont olcsó pecsenyeborokat kínált.

Szürkült már, mire a téri pázsit átfürkészéséhez fogtunk.

— Elvesztett valami? — kérdezte kis idő múlva a parkőr és nagyon furcsán tekintett felénk.

Szerencsére az utánunksettenkedett fűszeres- inas huzgálni kezdte a kabátunkat, hogy majd ő szerez, hoz holnapra.

Na, megvolt a tyukhur. Kanárink a pusztá láttára izgatottan fészkelődni kezdett, mire kis boglyával dugtam a rács közé és ő falánkul nyelni kezdte a leveleket.

— Hurrá, Ödön, — mert így neveztem el őt magamban — most már rendben vagyunk a me- nészival.

Ödön evett, féktelenül, de egy fél óra múlva már úgy lihegett, mint egy falánk oroszlan.

A csüi helyett csak ennyit mondott, ezt is néha:

— Cs.

Attól tartok, felfujta kicsiny bögyit a tyuk- hur.

És még a lexikon azt mondja, hogy husz évig is élél...

A házi derű és békecséget jegyében az édes dől- után egészen ráment Ödönre, most itt állunk, hogy cs-betűket fujtat, mint egy kis sárga moz- dony és a tetejébe szemrehányóan begaraszroszta magát a kalitka egyik szurdékjába.

Holnap tüzes munka vár az ügyosztályra; valami külön begyvédelmi gyakorlatot kell tartanunk.

És mi lesz a további kosztal?

Ödön, Ödön, mit szólnál egy báránypaprikás- hoz, nokkerlivél?

Bucuresti levél

1. A fővárosi magyar dalárda serlegavató ünnepsége.

Időnként izléses, tulipándíszítésű meghívót hoz a posta, amelyen főnök Biedermayer mozdulattal zongorázó hölgy mellett, magyaros táncra illegetve magát énekel egy pártás leány. A bucaresti magyar dalárda meghívója ez. A múlt héten serlegavató ünnepségre hívta a fővárosi magyarságot s ez volt az idei évad első nagyobb műsoros estje a fővárosban.

A kitűnő énekkar amelyet Bitay Sándor, a református elemi iskola igazgatója vezet, többek között bemutatta azt a dalt, amivel a bucaresti dalkör az országos dalosszövetség legutóbbi versenyén első díjat, pompás ezüst serleget nyert. Kodály Zoltán megrázó erejű darabja ez; elnevelése komoly művészi feladat. S a fővárosi magyar dalárda mondhatni maradék nélkül megoldja ezt a feladatot.

El is hisszük a bírálóbizottságnak, hogy nemcsak a különös kedvezés, ami az Ókirályság egyetlen versenyképes magyar dalárdáját talán megilletheti, juttatta a bucarestieknek az első díj serlegét. S főképp elhiszük ezt Tárca Bertalannak, az országos dalosszövetség főtáncmestereként, aki jelen volt az ünnepségen és avató beszédében elmondta, hogy a bucaresti dalárda milyen kellemes meglepetést váltott ki a hallgatósághoz mindannyiszor, mikor az országos dalosversenyeken a szereplő énekkarok között megjelent.

Bucuresti magyar köreiből már kifejlődött van egy kis lokálpatriotizmus. — legalábbis a magyar életre vonatkoztatottan. — azért az avató ünnepély közönsége nem kis büszkeséggel nézte végig a fővárosi viszonylatban még szokatlan jelenetet, mikor Tárca Bertalan az ezüst-serleget átnyújtotta a bucaresti magyar dalkör elnökének Nyerges Józsefnek, aki fogadalmat tett a dalkör nevében, hogy a magyar dal művelésének szent hivatását továbbra is lelkesedéssel fogják teljesíteni Bucuresti magyar dalosai.

2. Littecky képiállításának sikere Bucurestiben

Elég ritka eset, hogy erdélyi magyar képzőművész önálló kiállítással lépjen a bucaresti közönség elé. Igaz: a hivatalos szalon őszi és tavaszi tárlatain is csak elvétve találkozunk az ember neves erdélyi magyar művészek neveivel, aminek oka bizonyára az anyagi kockázatoságban rejlenek.

Azért most kellemes meglepetésként hat, hogy a „Fundatia Dalles” Brătianu úti palotájának kapuján egy magyar művésznek, a szatmári Litteckynek a neve jelent meg a hirdető plakáton.

Avas-vidéki tájakat és embereket fest Littecky a legszívesebben. S a Brătianu úti kiállítási csarnokban elhelyezett színes vásznanokon életre kél Erdély egy kies, jellegzetes szöglete. Őde havasjai levegőjével kis faluvégi házaival, amelyeknek hegyekre kaptató keskeny szántóföld-sávok a kékségbe vesző erdők szolgálatnak háttérrel. — és merész színekben naivul hivatkozó népviseletével, ami markáns paraszti figurákat öltöztet egy szívós erejű ősegyeszerűségű néptörzs életének néhány jólmelegített jelenetében.

Tetszenek Littecky képei a bucaresti közönségnek, amely a népi megnyilatkozások iránt különös érdeklődéssel viselkedik. S a magyar művész a kiállítás első napjaiban szép anyagi eredményeket is elért az erkölcsi siker mellett.

3. Az országőr-in ézmény kultúr-karavánja

A napokban óriási, ezüstszínű, csukott gépkocsi jelentek meg a Szent György téren, hasonlatosak a butorszallító kocsihoz vagy a vándor komédiások és cirkuszosok kocsilakásaihoz, de nagyobbak, erőteljesebbek, díszesebbek ezeknél s felirataik és személyzetük rögtön elárulták hivatalos jellegüket: az országőr intézmény kultúr-karavánja vonult fel a főváros utcáin.

Ez a karaván meg is érdemli a nevét. A ropant gépkocsi közül a négy leghatalmasabbikat úgy állították fel, hogy jókora négyszög, két hosszabb párhuzamos oldalt írtak le vele, nagy térséget fogva közre. Aztán vastraverzek, acéllemezfalak, emelvények, ponyvák, széksorok, lép-

Megirtuk, hogy Oslóban hatalmas tűz pusztított és pár perc alatt harminc ember lelte halálát. Képzünk az ismeretlen okból keletkezett tűzvész által elpusztított házat ábrázolja

Fennállásának ötvenéves jubileumát ünnepelte a szatmári Kolping Legényegylet

Szatmár. Saját tud. Szerény külsőségek között, de nagy lelki gazdasággal ülte meg fennállásának ötvenéves jubileumát a szatmári Kolping Legényegylet.

Szentmisével kezdődött a jubileumi nap. Reggel 9 órakor a székesegyházban Illosvay Lajos apátkanonok, plébános ünnepi misét mondott, amelynek keretében Linzenbold Ferenc segédlelkész szólott az ünneplő egyesület tagjaihoz. Szentmise alatt a legényegyleti tagok közös szentáldozáson vettek részt.

A templomból a temetőbe vonult az ünneplő sokaság. Bodnár Gáspár tanár, az egyesület megalapítójának sírjához. Itt dr. Göbl Zoltán orvos mondott gondolatokban gazdag emlékbeszédet. Méltatta Bodnár Gáspár érdemét, aki az eléje tornyosuló akadályokat bátran legyőzve, csomóba gyűjtötte a szétzüllött iparosifjúságot és visszavezette őket az erkölcs, a vallásos élet, a tisztaság útjára.

Az egyesület tagjai ezután koszorút helyeztek alapítójuk sírjára és a temetői nagykeresztre.

Délben a Legényegylet székházában díszközgyűlés volt, amelyen Illosvay Lajos apátkanonok-plébános, az egyesület védnöke elnököl, megjelentek: Szabó István püspöki helynök, Boros Jenő református esperes, a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület képviselőjében özv. Uray Jenőné és özv. Szabó Lajosné, a Katolikus Karitászt Csomor Elemér világi elnök, a Ciszimédia Ipartársulat Gyüre Lajos elnök, az Iparos Otthont Kondor Gedeon, az Iparos Otthon Dalárdát és a borbély ipartársulatot Szakáll Ferenc, a Magyar Nőegyletet özv. Morvay Jánosné, özv. Mercz Józsefné és dr. Tóth János, a Hildegárda egyházközséget P. Hegyi Péter, a Hildegárda Énekkart dr. Banner Antal, a Református Iparos Dalárdát Csécskedy Károly karnagy képviselték. Az elnöki emelvényen, Illosvay Lajos apátkanonok mellett foglalt helyet Leiblinger Márton, a Legényegylet világi elnöke is.

A díszközgyűlés a Legényegyleti Énekkar gyönyörű énekével kezdődött, majd Brenli József egyházi elnök mondott megnyitó beszédet. Ezután Illosvay Lajos apátkanonok emelkedett szólásra. Ünnepi szavaiban aranylakodalomnak nevezte az egyesület jubileumát. A szatmári római katolikus munkásifjak félszázaddal ezelőtt jegyezték el magukat azzal az eszmével, amely a krisztusi gondolat az életben is érvényesíteni akarja. Wiesler Egyed karnagy a Legényegylet alakulásának és ötvenéves múltjának történetét ismertette. Az egyesületet — mint már jelentetük — Bodnár Gáspár alapította meg, míg Irsik Ferenc kanonok otthont szerzett neki. A székházat Meszlényi Gyula püspök újjáépítette. Közben megalakult a Legényegyleti Énekkar, amely a város művészeti életében jelentős helyet harcolt ki magának.

A terjedelmes beszámoló elhangzása után felcsendült a legényegyleti induló. Az emelkedett szellemű díszközgyűlést Illosvay Lajos apátkanonok köszönő szavakkal zárta be.

Este a Cecil egylet nagytermében a legényegylet műkedvelői magasszínvonalú előadást rendeztek. A legényegyleti dalárda többek között azt az énekszámot adta elő, amellyel a legutóbbi országos dalosversenyen első díjat nyertek.

Nagy sikere volt Baul Anthelme világhírű színművének: Az Abbé-nak, amelyet a műkedvelők dicséretes felkészültséggel mutattak be. Für László, Gábor László, Spanek István, Pofók László, Lukácsy Ancl, Kiss Ica, Czéh Magdus, Vasas Magda, Kládr Antal, Szegedy Sándor, Szamosy Aranka, Gárdos Klári, Ári Károly, Dorika István, Négys László, Kozma Sándor, Dorika József, Leiti Ferenc és Kirilla János nagy igyekezettel alakították szerepüket. A rendezés nehéz munkáját Rákossy Ferenc színművész végezte hozzáértéssel.

A jubileumi ünnepnapot táncmulatság zárta be. (b. l.)

csök, korlátok, kerültek ki a szállítógépkocsikból s az alkatrészek tömegéből fürge munkások nem is egy nap alatt tökéletesen körülpített, vízhatlanul befedett s külsőleg is nagyon tetszetős, masszív mozt varázsoltak elő. Egy kisebb gépkocsi alkotta elől az igazgatóság helyiségét, hátul egy másik kocsi a technikai berendezkedések, vetítógép stb. helyiségét adta hozzá és másnap már kezdődhetett is az előadás.

Az egész építkezés alatt nem hangzott el egy kalapács ütés sem. Minden csavarra jár, minden kis alkatrésznek megvan a tervrajzban pontosan meghatározott helye, s egészen bizonyos, hogy ha a szerelészemélyzet időközben jobban öszszeldogozik majd, két három óra alatt elkészülnek az egész varázslattal

A technikai felszerelést tartalmazó kocsin ez a felírás olvasható: „Klangfilm”. Az egész gépkocsi-karaván német gyártmány.

Most néhány napig Bucurestiben próbálják ki és mutatják be a propaganda alminisztérium illetve a Straja Tării e frissen beszerzett művelődés-terjesztő eszközét. Aztán elindul majd a karaván és felkeresi az ország legtávolabbi vidékeit; bizonyára megjelenik majd kis, eldugott hegyi falvakban is, amelynek lakossága esetleg hírből sem hallotta még a mozt s előadásokat fog rendezni az egyszerű falusi lakosság lelki épülésére.

El lehet képzelni, milyen csodálat és izgatottság lesz majd urrá a falvakban ahol ez a mesekaraván megjelenik. Hiszen még a bucarestiek is alaposan megbámulták. (J. B.)

A mai „Foreign-Office“

London, november hó.

Az elmúlt hétvégen a Broadlands-kastélyban voltam, Winchester közelében. Palmerston, a nagy államférfi hajdani otthonában. A week-end javarészt, mint mindig, amikor Broadlands vendége vagyok, az óriási könyvtárban töltöttem Palmerston hivatalos írásai, levelezése, naplói s a viktoriánus angol külügyminisztérium történelmi jelentőségű okmányai között. Akkoriban a mindenkori külügyminiszter saját otthonában tartotta hivatalos levelezése s főleg a „titkos irattár“ jórészt.

Ma is a „Foreign-Office“ és naplók hallatlan érdekes világot vetnek nem annyira Palmerston egyéniségére (hiszen a broadlandi könyvtár egyike a legismertebb angol történelmi kútfőknek), hanem a régi angol külügyminisztériumra, amelyet tulajdonképpen Palmerston hozott létre mai formájában. Ő emeltette a londoni Foreign Office olasz reneszánsz épületét s ő teremtette meg azt az emberitípust, akit a háború előtt „angol diplomatának“ hívtak.

Házigazdám, Mount Temple lord, a nagy külügyminiszter dédunokája elmondta, hogy „Lord P.“ (a családban csak így hívják) hetenként csak kétszer-háromszor járt be a külügyminisztériumba s leveleit és jelentéseit rendszerint maga írta, lúdtollal. A fiatal angol diplomaták akkoriban rendszerint csak dél felé mentek be a hivatalba s délután négykor már befejezték a munkát. Kényelmükre zeneterem és tornaszoba volt berendezve a palotában. Szóval diplomatának lenni a koraviktóriánus Angliában kétségtelenül „úri“ foglalkozás volt.

Angliában a diplomata a legtiszteltebb ember

Ma is az. Az angol diplomata még ma 1938-ban is igen irigyelt, tisztelt és előkelő hivatalostölt be s a Foreign Office épületét még mindig a Palmerston-féle „gentlemanly“ szellem lengi át.

Az angol külügy képe, jelentéktelen külső változásoktól eltekintve, még mindig háborúelőtti. A márvány fölépcsők, az ólommal bevont melléklépcsők, a Locarno-terem pompája, a nehéz bútorok, a szolgák sötétké hosszú kabátja s azok a régi paravánok, amelyek mögött röviddivatú mosdó van az előadók szobáiban, mind letűnt időkre emlékeztetnek a skarlát-szín bőrrel bevont dobozokkal együtt, amelyekhez csak az előadóknak van kulcsuk, s amelyekben a fontosabb jelentéseket és táviratokat viszik egyik szobából a másikba s a külügyminiszter lakására.

Az angol útlevelel első oldalán litografált

P. Hitter József S. J.:

Spanyol tűztenger

Nincs Európában ország, hol égetőbb aktuálisással jelentkezzenek a katolicizmusnak létkérdéssel összefüggő problémái, mint Spanyolországban! Olasz légiók és német különítmények állnak ott szemben szovjet hadosztályokkal, öt nemzet bombavetői dübörögnek a spanyol városok és falvak felett, népek szabad csapatai harcolnak egymás ellen mindkét oldalon: valamiféle... A küzdelem látszólagos megoldása — nagyhatalmi érdekek összehasonlása és szinte politika-alatti erőfeszítés — könnyen elsíklást enged tévmagyarázatok felé. Az olasz, francia, angol, német, szovjet-orosz érdekek robbannak össze spanyol földön: a Földközi-tengerért, a földközítengeri hatalm egyensúlyért — ez a látszat!

A spanyolok háborúja ez? Miért szenved a spanyol nép öt nagyhatalom légribombáinak és gránátjainak tűztengerében? Mi ég ama apokaliptikus tűztenger lángjaiban? — Erről szól a „Spanyol tűztenger“!

Ara kartonkötésben 60 lef és portó.

felhívás van, amelyben a mindenkori külügyminiszter, királyi többes számban s összes címei és rendjelei felsorolása után (ez tíz sort tesz ki) felhívja azokat, „akiket illet“, hogy az útlevelel tulajdonosát engedjék közlekedni és oltalmazzák meg, ha bajba kerül. A szöveg alatt a külügyminiszter aláírása és címere.

A „Foreign-Office“ fontosabb volt az angol kormánynál is

Az angol Foreign Office eddig, mint tudjuk, fontosabb volt, mint látható feje, a külügyminiszter, sőt igen gyakran fontosabb volt Anglia külpolitikájára, irányítására terén, mint a mindenkori angol kormány. A miniszter, vagy a kormányelnök végeredményben pártpolitikuskok, kik igazában nem is annyira „irányítottak“, mint a szakértők véleményének meghallgatása alapján döntöttek és képviselték a minisztériumot a parlament és a közvélemény előtt. A miniszter inkább csak összeegyeztetett, közvetített a hivatal és a parlament között, de semmiképpen sem volt olyan teljhatalmú feje a saját minisztériumának, mint kollegái a világ bármely más államában. Ezt a körülményt az elmúlt harminc év alatt igen sokszor észre lehetett venni, különösen a munkáspárt kormányrajutása idején. A Foreign Office tisztikara szükségképpen távol áll a pártoktól, de időnként nyilvánvaló, hogy vonzalmak nem egyeztek meg a parlamenti többség felfogásával.

A legutóbbi időkig a Foreign Office „állandó hivatalnokainak“ szinte megmérhetetlen befolyása volt az angol külügyek s így az angol világpolitika irányítására. A miniszterek jöttek és távoztak, de a külügy szelleme maradt.

Ez a szellem hallatlanul finom volt, egyöntetű és igen csiszolódott. Lépést tartott ugyan a korrall, sőt a Foreign Office hivatalnokai kara félelmetesen kitűnően tájékozódott (van közöttük például, aki kitűnően beszél románul, magyarul, arabul vagy oroszul) s véleményét hosszas tapasztalatok és mérlegelések után alakította ki és ez a vélemény igen gyakran bizonyult olyan „különvélemény“-nek, amit némi idő múlva a hivatalos angol politika nem egészen osztott.

A „Rejtélyes Kétszáz“

A Foreign Office eddigi szelleme, amelyet a „Rejtélyes Kétszáz“, ez a viszonylagosan maroknyi, alaposan értesült, rendkívül művelt, éleseszű egynevelésű és egyivású ember (a legtöbb az etoni kollégiumból került ki) jelentett, mint tudjuk, erősen franciabarát volt. Ezt a szellemet kifelé Vansittart államtitkár, a külügy nyolc éven át volt feje nem annyira képviselte, mint amennyire érvényre juttatta. Az angol Foreign Office idősebb tagjainak véleménye, amelyet egy-egy külpolitikai kérdés kapcsán a külügyminiszter elé terjesztettek, a legtöbb esetben egyenlő volt a miniszter és az angol kormány döntésével. Ilyenformán nagyon sok igazság volt abban a megjegyzésben (ami a háború utáni években terjedt el), hogy a Foreign Office vezetősége nem annyira „informálja“ a külügyminisztert, mint amennyire „megnyeri“ elgondolásainak. Ehez azonban hozzá kell tenni, hogy az angol külügy vezetőségének elgondolását mindig fontos nemzeti érdekek (és sohasem egyéni érdekek) irányították.

A Külügyi Hivatal átalakulása

Az angol Külügyi Hivatalnak ez a jelentősége és ez a szelleme az elmúlt tíz hónap leforgása alatt olyan változáson ment át, amelyre az angol külpolitika történetében sohasem akadt példa. Az év elején, mint bomba csapott le a közvélemény kevésbé tájékozott, tehát „legszelebb“ rétegeiben. Vansittart, a külügy miniszter, távozt, s a külügy új állást foglalt el. A külügy új vezetője, az angol kormány diplomáciai főtanácsadója —

Ezek azonban külsőségek s az angol szellemnek éppen abban van az egyik legjellemzőbb és legesodálatosabb sajátága, hogy a múlt és a hagyomány üres edényeit korszerű tartalommal tölti meg. Ez nem angol „konzervatívizmus“, hanem angol „perpetualizmus“: angol örökkévalóság, angol időtlenség.

Az angol külügyminisztérium külsőleg ugyanaz marad, mint volt, de a valóságban folyton halad az idővel és folyton fejlődik.

Története egyik legjelentősebb fejlődési folyamatán körülbelül az elmúlt hónapok alatt ment át.

Az akkori sajtókommentárok csak „tudni vélték“, csak finom célzásokat tettek arra a körülményre, hogy ez az addig óriási befolyású angol államférfiú „fölfelé bukott“, az elmúlt hónapok eseményei viszont igazolták, hogy Vansittartnak csak multja van... és esetleg jövője. Jelene alig.

Vansittart utódja az angol külügy „állandó államtitkár“ székében Sir Alexander Cadogan lett s ezzel a Foreign Office régi kimondottan francia háború orientációja megszűnt.

A lényegesebb változás azonban akkor állott be, amikor Neville Chamberlain hivatalbalelépése után pár hónappal, már egyre jobban kezdett az angol külpolitika irányításába beleszólni. Első ilyen ténykedése Mussolinival való levélváltása volt, amelyet aztán sorba követték nyomon azok a további aktusok, amelyek révén az angol közvélemény meglepetve vette észre, hogy a miniszterelnök minden angol hagyománnyal szakítva, személyesen intézi az angol külpolitikát.

S ami még jobban kiemeli és aláhúzza az angol miniszterelnök újrendszerű politikáját, az Sir Horace Wilson szerepe volt. Chamberlain három németországi utazása alatt.

Ma már világos, hogy Neville Chamberlainnek elhatározó lépéséhez nem „tekintélyi nyomatok“ kellett, hanem egy világos észjárású, tájékozott és külpolitikailag elfogulatlan ember, aki egy hosszú barátság alatt teljesen kiérdemelte bizalmát.

Hogy Chamberlain elhatározása sikeres végrehajtásához nem csupán az ő óriási személyi presztízse és hatalmas egyéni bátorsága kellett; hogy a „Chamberlain-politika“ az adott esetben Anglia számára az egyetlen helyes és józan út volt s hogy ennek a politikának az eredményeként a Szigetország elkerülte a világháborút és lerakta az alapokat egy békés megegyezés elé; arról most nem kell bővebben szólni.

A Chamberlain-politika hatása Angliában kétségtelenül az, hogy a Foreign Office óriási hatalma és befolyása az angol világpolitika irányítása felett megszűnt s az angol külügyminisztérium ezzel ma körülbelül olyan hivatást tölt be, mint a világ legtöbb külügyminisztériuma: információkat szerez be, adott esetben tanácsal szolgál a kormánynak és részlekkérdéseket intéz.

A „nagykülpolitika“ vezetése azonban — és valószínűleg igen hosszú időre — kisiklott kezükből. Azt ma Anglia négy vezérpolitikusa — a „Big Four“: Chamberlain, Sir John Simon, Sir S. Hoare és Halifax lord intézik, a miniszterelnök irányítása és elgondolásai alapján.

Még akar tanulni elmélni?
Jól akarja végezni elmélnedéseit?
Praktikus elhatározásokat akar tenni?
Akkor használja:

MÜLLER LAJOS S. J. elmélnedési könyveit! amelyekből az adventi és karácsonyi rész most jelent meg.

Harmatozzatok egek

cimen

Mind egyik elmélnedés módszeresen kidolgozott, amelyekből megtanulhatjuk a helyes elmélnedés módját. Mind egyik érdekes, lendületes és ami fő, gyakorlatias. Egyformán használhatják a papok, szerzetesek, szerzetesnők és világiak.

Ara kartonkötésben 130 lef

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem ösztünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt légáramlás, tulnyomóan derült idő a síkságon, helyenként köd. A hőmérséklet alig változik.

KÉSŐI HŐHULLÁM ARGENTINIÁBAN. Buenos Airesből jelentik: Argentiniát késői hőhullám borította el. Buenos Airesben az átlaghőmérséklet 90 fok Fahrenheitt árnyékban, legnagyobb a hőség Catamarcaban, ahol a hőmérő 110 fok Fahrenheitt mutat. Attól tartanak, hogy a hőség miatt túlkórán csirázó vetekeket a téli fagy teljesen el fogja pusztítani.

Zürichi nyitás. Párizs 11.71 fél, London 20.90 fél, Newyork 441 fél, Brüsszel 74.70, Milánó 23.23, Amsterdam 239.45, Berlin 177, Prága 15.15, Varso 82.87, Belgrad 10, Bucuresti 325.

AYERESCU TABORNAGY HALALESETÉT ELFELEJTETTÉK ANYAKÖNYVELNI. Bucuresti. Saját tud. Ayerescu tábornagy halálát mulasztásból nem jelentették be az anyakönyvi hivatalnak. A hiba helyreigazításához törvényszéki végzésre volt szükség, aminek alapján Bucuresti székesfőváros anyakönyvi hivatala szombaton elvégezte a halálestet bejegyzését.

SZÉLVIHAR PUSZTÍTOTT SEPSI-SZENTGYÖRGYÖN. Tudósítónk jelenti: Az elmúlt éjszaka erős szélvihar tombolt Sepsiszentgyörgyön. A vihar három épület fedelét lesodorta s tizenkét villanyoszlopot kidöntött. Veres Ferenc fuvaros lova rálepett az egyik kidöntött villanyoszlop vezetékére és a vezetéken keringő erős áram pillanat alatt végzett a lóval.

Gyümölcsfák ültetése

megkezdődött. Keresse fel bizalommal

Székely Lajos faiskoláját.

Nagyvárad, Bdul Regele Ferdinand 26.

Leugrott a kalapja után a teherautóról és betörte a fejét. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt rendkívül súlyos baleset történt Nagyváradon az Aradi-úton. Dejeu Gheorghe 20 éves munkás egy teherautóval ment ki a munkahelyére. Utközben fejről a szél lefújta a kalapot. Dejeu szót a vezetőnek, hogy álljon meg, de nem várta meg, amíg a teherkocsi lefékez és a megmozgásban levő gépkocsiról ugrott le, oly szerencsétlenül, hogy fejjel az uttest kőköcskéire zuhant. Dejeu Gheorghe koponyaalapi törést és agyrázkódást szenvedett. A teherautóval szállították be a Bihar megyei Közkórházba, ahol az orvosok megállapították, hogy állapota válságos.

Egy 18 éves leány harca hat fegyveres banditával. Mexikóból jelentik: Guana Juato mexikói városka női baseball csapatának egyik legjobb játékosát, a 18 éves Rose Ortizt, hat fegyveres rabló atyja birtokáról elhurcolta és egy pajta padlásába zárta. Az ifju sporthölgy, rosszul szultet színelve, az ablakhoz tántorgott, amely mellett egy rakás téglát látott; őrizetlen pillanathban a pajta kapujában álló fegyveresekre téglazáport zúdított. Egy rablót megölt, kettőt megsebesített, mire a másik három zsvány elmenekült. Miután a rablók menekülés előtt félrelökték a padlásra vezető létrát, a leány széthasogatta felsőruháját, ebből kötelet hurkolt, földre ereszkedett és nyugodtan visszasetált szülei házába.

Halálraégett egy négyéves gyermek. Nagyváradból jelentik: Todor Stefan négyéves kislánya egyedül maradt otthon, míg szülei dolguk után jártak. A gyermek a tüzzel kezdett játszani, amitől ruhái lángot fogtak s mire a szomszédok segítségére siettek, olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövidesen meghalt.

SZÁZEZERLEIS TÜZKART OKOZOTT EGY GYUJTOGATÓ SZENTKERESZTEN. Kézdivásárhelyről jelentik: Ismeretlen tettes folgyujtotta Györgytamás János szentkereszti gazdálkodó csűrjét s az épület, mielőtt a tűz oltásához hozzákezdhetek volna, a benne felhalmozott terményekkel együtt porrá égett. A kár meghaladja a százezer lejt. A csendőrség nyomában van a gyujtogatónak.

NŐK ÉS FÉRFIAK EGYFORMÁN KATONÁK MEXIKÓBAN. Newyorkból jelentik: A mexikói forradalmi párt, amely az ország jelenlegi kormánypártja, összes tagjait katonai kiképzésre és hadgyakorlatokra kötelezte, férfiakat és nőket egyaránt.

Sulyos szerencsétlenség a beomló homokbányában. Nagyvárad. Saját tud. Halálosvégű szerencsétlenség történt a Mezőterem község közelében lévő homokbányában. Homokhányás közben egy beomló fal maga alá temette Tatár Mihályt a bánya bérlőjét, valamint két falubeli gazdát, akik a homokbányánál segédkeztek. A két gazda Fézer János és Herinti János kisebb-nagyobb zúzódásokat szenvedtek, míg Tatár Mihály szörnyethalt. A szerencsétlenség ügyében a hatóság megindította a vizsgálatot.

AZ ARADI KÖLCSEY EGYESÜLET EMLÉKÜNNEPE. Aradról jelentik: Az idén nyáron volt századik évfordulója annak, hogy Kölcsey Ferenc, a nagy magyar költő meghalt. Az aradi Kölcsey Egyesület most vasárnap tartotta meg emlékünnepeit, amely egyúttal az idei szezon előadás-sorozatainak is megnyitóját volt. A Kölcsey-emlékest előadói között szerepeltek R. Berde Mária, Szentimrey Jenő, Tabéry Géza és Olosz Lajos, akiket a lelkes hallgatóság meleg ünnepségekben részesített.

Felnyársalt a szekérrud egy két és fél éves gyermeket. Szatmár. Saját tud. Megrázó gyermek-szerencsétlenség történt Batiz községben. Mint az ottani csendőrség a szatmári ügyészségnek jelentette, Macsar József két és fél éves kislány az utcán egy lovaszeker elé szaladt. A szekéren ülők hirtelen félrefordították a lovakat, hogy a gázolást elkerüljék. A szekérrud azonban a gyermek mellébe vágódott és a kislány valósággal felnyársalta. A szerencsétlenség áldozatát azonnal be szállították a szatmári irgalmasok kórházába, ahol azonban már nem segíthettek rajta. A csendőrség az ügyben erélyes nyomozást indított.

Autókerekeken futó tank. Newyorkból jelentik: Az amerikai hadsereg szakértői előtt most mutatták be az új találmányt: az autókerekeken futó harci kocsit. Az új tank országuton 200 kilométeres óránkénti sebességet ér el és a nyílt terpen is 130 kilométeres sebességgel haladhat. Három gépfegyverrel és egy gyorsüzelő léghárító ágyúval van felszerelve. Az ágyú percenként 120 lövés leadására képes. Ezenkívül rádióvevőkészülékkel is ellátják a kis harci kocsit, amelynek legénysége a vezetővel együtt három ember.

Estek az állatárak Szatmármegyében

Kedden reggel új maximális árak lépnek életbe Szatmáron

Szatmár. Saját tud. Szombaton délelőtt vált ismeretessé a város vezetőségének az a rendelete, amellyel a hús- és zsírárakat a város területén újból szabályozta. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert a Csehszlovákiával való vasúti összeköttetés megszakítása következtében az állatárak 18-20 százalékkal estek. Az új árak a következők: Marhahús elsőrendű 24, másodrendű 20, növendékmarcha eleje 24, hátsórész 26, szopósbordjü eleje 28, hátsórész 32, sertéshús 30 karaj 34, szalonna 32, háj 34, olvasztott zsír 36 lei kilogrammonként. Lisztárak nagybani eladásnál: nullás 8.30, kettős 7.70, négyes 7.30, hatos 6.30. Kicsinybani eladásnál: nullás 9, kettős 8.50, négyes 8, hatos 7 lei kilónként. A lisztárakban a szállítási költségek is benne vannak. Kenyérárak: luxuskenyér 9.50, fehér 8.50, félbarna 7.50, barna 7 lei. Éttermi árak: elsőosztályú étteremben háromfogásos menü 28, másodosztályú étteremben 20, harmadosztályban 15 lei

Feljegyzések

Talán egy hónapja sincs annak, hogy az erdélyi németek — szászok és svábok — felhatalmazást kaptak a kormánytól népi közösségük megszervezéséhez. Az idők, úgy látszik jól felhasználták, mert most vasárnap Temesvárott a bánsági svábság 3000 helyi vezetője (Amtswalter) gyűlhetett össze vezetői értekezletre, ugyancsak külön kormányengedély alapján. Ez a népközösség, amint a beszámolókat mutatják, egészen új formában alakult meg: azt a népi szervezet vette fel, mely ma — a különböző körülményekhez alkalmazkodva — a világon mindenütt a németek közös életének a társadalmi keretét megadja.

Ezzel a temesvári közgyűléssel új fogalom kapott hivatalosan helyet Erdély közéletében: a népközösségek fogalma. A liberális-demokrata jogfelfogás alaki egyenlősége a nemzetiségek politikai érvényesülésére nem engedett más formát, csak a pártot. A németek ugyan a maguk népi szervezetét azelőtt is népközösségnek, Volksgemeinschaftnek nevezhették, a „párt” nevet csak parlamenti csoportjuk viselte, lényegében azonban nekik is alkalmazkodniok kellett ehhez a fel-tételhez. Amikor tehát a pártok feloszlására került a sor, ezt a sorsot a régi német népközösség sem kerülhette el, bár nem nevezte magát sohasem pártnak.

A bánsági németek vezetőinek e gyűlésén bejelentették, hogy a német népközösség az egység jegyében kezdi meg új életét. Az ellenzék vezetői — Bonfert, Gust, Scheiner és a többiek — alávetették magukat a népfőnök (Landesobmann) vezetésének. Ezt a tisztelet Fabricius Frigyes egykori huszár kapitány tölti be, ki a régi vezető és az ellenzék (az ú. n. néppárt) között a középben áll. (Régebben ő volt a nemzeti-szocialista árnyalat vezetője.)

Az ellenzéknek ez a bevonulása annál érdekesebb, mert a népfőnökség az új szervezet szelleme szerint nemcsak elnöklést jelent, hanem a valóságos vezetéshez ad megszemenő jogokat.

Az új népszervezet első nyilvános gyűlése azonnal megkezdte a németiség nemzeti érdekeinek képviseletét: különös nyomatékkal hangoztatták a kulturális és gazdasági, nevezetesen szövetségi szervezkedés önállóságának nélkülözhetetlen szükségét. A magyarságról csak a földész vezető emlékezett meg. A múltat kritizálta: ennek a múltnak azonban csak a hibáit akarta látni. A politikai beszédek egyébként a gyulafehérvári határozatok alapjára helyezkedtek.

A pártok megszűnése után elkerülhetetlen volt, hogy a nemzetiségek megkapják valamilyen formában nemzeti és népi érdekei képviseletének természetes és nélkülözhetetlen jogát. Ezért érdeklődést kelthet nálunk is ez a kezdeményezés, melyet a kormányzat a németeknek juttatott. Kíváncsian várjuk ezek után, mikor és milyen formában nyílik meg az út a magyar nemzetiség előtt népi és nemzeti érdekeinek megfelelő képviseletére. (SKIN.)

Lezuhant a padlásról egy dítről gazdálkodó és szörnyethalt. Csíkszeredáról jelentik: Lőrinc István dítről lakos a szénapadlásról lezuhant, nyakszirttörést szenvedett és azonnal meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Lőrinc a háborúban szerzett sebesülése következtében állandóan gyengélkedett s valószínűleg most is pillanatnyi rosszullet miatt vesztette el egyensúlyát.

TELJES MAGYAR-LATIN

MISSZALE

Egész vászonkötés, vörös metszés 303 lei, egész vászonkötés, aranymetszés 338 lei, bőrkötés, vörösmetszés 576 lei, bőrkötés, arany-metszés 648 lei. — Fordította, bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta Szunyogh Xav. Ferenc — Tartalmazza az összes szentmisészövegeket.

Segítség és gyógyulás
mindazoknak, akik
visszértágulatban szenvednek

Pontos könyvvindonságl

A visszeres láb, a visszértágulat

megelőzése, kezelése, gyógyítása.

Írta: Dr Engländer Árpád

Ez a könyv megtanítja, hogyan szabadulhat a makacs, fájdalmas, kellemetlen betegségtől. **A tartalomjegyzékből:** A visszeres bajok jelentősége. — A láb vérkeringési viszonyai. — Hogyan keletkeznek a visszértágulatok. — A visszértágulat tünetei. — A visszértágulat komplikációi. — A visszértágulat okai. — A visszértágulat diagnózisa. — A visszértágulat kezelése és gyógyítása. — Kompressziós kezelés, nyomokötések. — Műtéti kezelés. — A biztos gyógyulás útja stb.

Ara 57 leí és portó.

Szívzélhűdés megölte Aradon az elmúlt éjszaka Pescaru Dumitru bucaresti dohányjüvedéki felügyelőt. Aradról jelentik: Pescaru Dumitru ellenőrző körutja során Aradra érkezett, ahol a szokásos hivatali felülvizsgálatot végezte. Miután munkája több napot vett igénybe, úgy határozott, hogy a dohánybevéltő épületében az átutazóban levő ellenőrök részére berendezett lakásban fog lakni. A CAM felügyelője este 12 óra tájban tért nyugovóra. Hajnali 3 óra tájban váratlan szívrohamot kapott és ezért becsengette a szolgát, akit orvosként küldött. Mire azonban az orvos megérkezett, az 54 éves ember meghalt. Az orvosi vizsgálat szerint halálát szívzélhűdés okozta.

FELTALÁLTÁK AMERIKÁBAN A NEM ZSUGORODÓ SZÖVETET. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok hadseregének kísérleti laboratóriumában kétféle kutatás után feltalálták a nem zsugorodó szövetet. Az új szövetből készült egyenruhák több órai áztatás után sem zsugorodnak.

A Római Katolikus Növédő Egyesület folyó hó 15-én, kedden délután 4 órakor tartja Nagyváradon, a Ciorogariu-utca 33. szám alatti helyiségében rendes évi közgyűlést, melyre szeretettel hív meg mindenkit, akit munkája érdekel. Elnökség.

HŐSI HALÁLT HALT A KINAI „ROMEO”. Hankauból jelentik: Kina „Julia”-ja, a híres színésznő Yupelsan, nem játszhatik többé „Romeo”-jával, aki egy japán repülőtéremelés áldozatául esett. Yupel kisasszony és Csaocsutung, Kina leghíresebb művész-párja volt, akik legnagyobb sikereiket a Romeo és Julia kínai változatában aratták. A művészpár ez év elején érkezett Hankaubra s a háború nehéz óráiban igyekeztek szórakoztatni a katonákat és a polgárokat. Hankauból Hsucsauha utaztak s ott folytatták előadásukat. Mikor társulatuk éppen elhagyni készült a várost, japáni repülőtéremelés érte őket. Julia megmenekült és épségben tért vissza Hankaubra, Romeót azonban egy bomba darabokra szaggatta.

EGY NYULSZEM SZARUHÁRTYÁJÁVAL VISSZAADTÁK EGY VILÁGTALAN LÁTÁSÁT. Newyorkból jelentik: A Baltimore melletti Hagerstown (Maryland állam) szemkórházában egy világtalan beteg szemébe egy nyúl szemének szaruhártyáját ültették át. A merész műtét sikerrel járt, a beteg visszanyerte látását.

A nagyváradai nyomdász-bál nagy sikere. Sajtát tud. Kiváló hangulatban, a legjobb anyagi s főképp erkölcsi siker jegyében pergett le szombaton este a nagyváradai nyomdász-bál, amely ismét egy feledhetetlen bál éjszakával gazdagította a betű munkásai által rendezett táncestélyek krónikáját. A változatos, frappáns műsor minden száma őszinte sikert aratott s a közönség lelkesen ünnepelte a szereplőket s köztük elsősorban a zenei és énekszámokat irányító Andrászi Ede országos karnagyot. Műsor után reggelig tartó tánc következett. A kiváló frissítőket Török Antal, a Katolikus Kör vendéglőjének bérleje szolgáltatta — a lehető legolcsóbb vendéglői áron, míg a táncmuzsikát Horváth jazz-zenekar játszotta a mulatni vágyó fiataloknak.

Lelekinap a Szociális Testvérek nagyváradai székházában. Értesítjük kedves katolikus Nőtestvéreinket, hogy a lelekinapot folyó hó 17-én, csütörtökön ismét megtartjuk a Szociális Testvérek Székházában, Nagyváradon, Str. Crisan 2. szám alatt. A lelekinap reggel fél 9 órakor kezdődik, egésznap ellátásdíj 30 leí, bentlakás kötelező. Nemcsak magunk jöjjünk el, de másokat is hozunk magunkkal! A lelekinapra, hogy újból erősítve a rákövetkező hónap küzdelmeihez, derekasan álljunk meg az élet minden vonatkozásában helyünket.

A babagázálarokat is tömegesen gyártják már. Londonból jelentik: A blackburni állami gázálarogár megkezdte a „babagázálarok” tömeggyártását két-négy éves kisedek számára. Az álarok gumifejítő módjára teljesen befedik a gyermekek fejét. Kétévesnél fiatalabb csecsemők számára még nem sikerült megfelelő légzőkészüléket készíteni. Az e korosztályba tartozó 1 millió 800 ezer csecsemő védtelen volna gáztámadás esetén. A blackburni távbeszélőközpont kezelőnői légítámadási gyakorlat során az új távbeszélő gázálarokat viselték, amelyek beleszélő apró távbeszélőkészülék van felszerelve. Az előfizetők semmi különbséget sem éreztek.

A SZERENCSES VENDÉG GYÖNGYEI. Newyorkból jelentik: Summeril Tivadarné egy hollywoodi vendéglőben féltucat osztrigát rendelt. Mindegyik kagylóban három borsónagyságú hibátlan gyöngyöt talált. A szerencsés vendég a gyöngyöket nyakláncába fűzette.

Allamellenes magatartás és közokirathamisítás miatt indult eljárás a gyimesfelsőlöki jegyző ellen. Csikszeredai tud. jelenti: A gyimesfelsőlöki csendőrség jelentése alapján államellenes magatartás és közokirathamisítás miatt eljárás indult Pop Vasile felsőlöki jegyző ellen. A jelentés arról számol be, hogy Pop több felsőlöki ember előtt a román nemzetre nézve sértő kijelentéseket tett, több felsőlöki gazdálkodótól pedig pénzt fogadott el különböző ügyek lebonyolításának ellenértékeképpen, anélkül, hogy az elvállalt dolgokat elvégezte volna. Több esetben pedig hamis adatokat tartalmazó bizonyítványokat adott ki.

Szelekesztői üzenetek

V. M., Arad. A téma rendkívül érdekes, de nagyon kényes is. Az u. n. biblikus teológiának alig van kényesebb kérdése. Az írás mostani formájában igen sok félreértésre adhatnak alkalmat s ezért az egyházi cenzurát sem bírná ki egészen. Így a közléstől kénytelenek vagyunk eltekinteni.

K. M. A. (Róma.) A szép cikk, olyan későn érkezett, hogy már nem tudtuk felhasználni. Üdvözlét. — **Sz. E. (Nagyvárad).** Versekkel, nagyon el vagyunk látva. Az ön versei különben is folyóiratba kívánkoznak, nem a napilap eseményekkel zsúfolat hasábjaira. — **K. J. (Pankota).** Szép és meleg írása olyan későn érkezett, hogy már nem tudtuk felhasználni.

SZÍNHÁZ

November 16-án, szerdán mutatja be a Thalia színház társulata Erdélyi Mihály új operettjét

Az év nagy operett-slágerének szerdán lesz a váradai bemutatója. Erdélyi Mihály legújabb alkotása, a

Légy enyém mint régen

nem szorul dicsőretra. Szinte minden száma sláger lett rövid pár hónap alatt. Bánatos a líba, Nincs énnékem kocsisom, Jóska levelet hozott a pósta, Kék nefelejts, Fenyő, fenyő, jaj de magas fenyő, csupa olyan szövegek és dallamok, amelyeket ma már mindenki énekel. Nem csoda, hogy a

Légy enyém mint régen

egyformán kedvence férfiak és nőknek, öregnek és fiatalnak, társadalmi helyzetre való tekintet nélkül. Ez a darab valóban mindenkié, ahogyan Erdélyi Mihály operettjeinek az a varázsa, hogy a kis cselédnek éppugy a szívéhez szólnak, mint az egyetemi tanárnak.

A pesti 200 előadás, a többszöri rádió-közvetítés feleslegessé teszi, hogy a

Légy enyém mint régen

pompás meséjét, remek muzsikáját, nagyszerű szerepeit, kitűnő táncait egyenként fellemlítsük. Csak annyit mondunk hát, hogy az új Erdélyi-operett előadását a színház a legnagyobb ambícióval és szeretettel készítette elő, s hogy ezt az operettet

mindenkinek látnia kell,

aki két és félórán át nagyszerűen akar szórakozni.

MŰSOR:

November 16-án, szerdán este 9 órakor: **Légy enyém mint régen.** (Erdélyi Mihály óriási sikerű, legújabb operettje. Közel 200 előadás. Ragyogó, új kiállításban. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Koncertmester: Schreiber Alajos. Csütörtök délután 5 órakor: **Egyetlen éjszaka.** (Szánthó Mihály és Losonczy Dezső operettje, Krémer Mancsi fellépésével, olcsó helyárakkal.) Csütörtök este 9 órakor: **Légy enyém mint régen.**

Péntek este 9 órakor: **Légy enyém mint régen** Szombat délután 5 órakor: **Légy enyém mint régen.**

Szombat este 9 órakor: **Légy enyém mint régen.**

Vasárnap délután 3 órakor: **Julia.** (49-edeszer.) Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: **Légy enyém mint régen.**

Vasárnap este 9 órakor: **Légy enyém mint régen.**

Hétfőn este 9 órakor: **Légy enyém mint régen.** (Bucsuelőadás.)

Az „Emden” német csatahajó tisztikara és legény ségi küldöttsége megkoszoruzta Bucurestiben az Ismeretlen Katona sírját. Az Emden csatahajó már eltávozott Constantából, ahol egy hétig volt látogatásban

Színes pósta

*

A VILLACHI HAVAS
GYÖNYÖRŰ CSEPPKÖBARLANGJA.

Klagenfurtból jelentik: Hosse, a Villachban élő ismert karinthiai barlangkutató, hónapokig tartó fáradságos munkával a 2000 méter magas villachi havas hatalmas mészkőtömbjében nagy cseppkőbarlangot fedezett fel. Még tavaly ősszel megkezdtek a kutatást és a felszínre vezető egyik üregből vagonszámra távolították el az agyagot és kőtömböket, hogy a tulajdonképpeni barlang bejáratát feltárhassák. Hosse társával együtt többszáz órát dolgozott, amíg az első cseppkőcsarnokba bejutott, amelyet a „gnómok terméke” neveztek el. Decemberben folytatták a törmelék elhordását és újabb csarnokokat tártak fel. Ez év január végén két különös akusztikájú terembe jutottak, amelyet „viesszhang-kápolnának” neveztek el. Júniusban a visszhang-kápolna padlóját átütve, hatalmas földalatti barlangvilágba kerültek, amelynek fenekét már a mészkőtől teljesen eltérő ösközétekből származó homok borítja, ami arra mutat, hogy régebbi geológiai korokban itt folyómeder lehetett. A kutatók ez év októberéig mintegy 1400 munkaórát töltöttek a barlangban.

✱

A JOÉTVÁGYU HANGYÁK.

Sokszor hallottunk már a csoportosan megjelenő hangyák pusztításairól, most azonban az eddigi híreket is meghaladó hangyaveszedelemtől szenved Ausztrália egyik része. Port Darwinből jelentik, hogy nemrégiben a fehér hangyák megtámadtak egy sörraktárt, amelyben nyolcvan hordó sör volt homok közé beraktározva. A raktárban egyik napról a másikra betörték a fehér hangyák és a tulajdonos legnagyobb meglepetésére az egész homokbucka összeomlott és semmi más, mint némi sörszag, nem volt található a sátorzerű helyiségben. A hangyák annyira szétrágták a sörhordókat, hogy csak a homok közé keveredett fatörmeléküket és az a broncsokat találták meg. Nemsokára azután egy szállodát támadtak meg a fehér hangyák és még a tenniszlabdákat is megették. Port Darwin lakossága jelenleg állandó rettegésben él, mert a megszállhatatlan mennyiségben fellépő hangyák elöl nincs menekülés és irtásukra nem sikerült még hathatós eszközt kitalálni.

✱

EGY ŐSI NÉP SIRJAI.

Az amerikai kontinensen az úgynevezett Manipe-barlangok, amelyek Atures és Maypures helységek közelében az Orinoko vidékén fekszenek, tudományos körökben jelentős hírnévként örvendenek. Egy rég letűnt népfajnak, az aturoknak temelkezési helyét találták meg ott a legutóbb. Az egészen különleges temelkezési helyen többszáz csontvázat fedeztek fel, amelyek mindegyike külön pálmalevelekből fonott kosarakban volt. Majdnem mindegyik kifogástalan épségben volt. Ugyanitt világosra égetett agyagurnákat is találtak, amelyeknek rendkívül érdekes díszítései voltak: ugyanis kígyók, krokodilok és egyéb hüllők a temelkezési urnák díszítő elemei.

✱

„HOLLANDIA KULCSA.”

725 éves jubileumát ünnepli Gertruidenberg holland városka, amelyet általában a „Hollandia kulcsa” névvel illetnek. Tudniillik csak mint város, mert mint vár, már az V. század végétől származó egyik törvényben is említés történik róla. Ha tehát akkori alapítását ismernék, a mostani években már 1500 éves fennállását ünnepelhetné. A városka, amelyet Szent Gertrudról, Pipin van Landon leányáról neveztek el, V. Floris gróf egyik kiadott szabadságlevelének köszönhető fennállását. Ekkoriban szabad város volt, a Hollandiával való békés forgalmának azonban a XIII. században I. János brabanti herceg vetett véget, amikor elfoglalta a várost s annak három előkelőségét lefejeztette. A XIV. század folyamán azután Doordrecht kikötőváros szerezte meg a hegemoniát a kis Hollandia kulcsának tekintett városka felett. Villem van Duivenvoorde 1325-ben erősséggé építette ki a várost s ettől kezdve nagyjelentőségű védelmi centrummá lett. Orániai Vilmos herceg sokáig itt tartotta székhelyét. Ma Gertruidenberg fontos ipari gócponttá nőtte ki magát és főleg len- és selyemipara ismert az egész világon.

SPORT

A Román Kupában

A Rapid FC kiverte a Ripensiat

Tizenhat csapat maradt már csak a küzdelemben.
A Venus és a Rapid a Román Kupa esélyesei

Vasárnap bonyolították le a Román Kupában a soron következő fordulókat. Mindegyik mérkőzésben döntés született (kettőben meghosszabbítás után) és így már csak 16 csapat maradt. A forduló eseménye, hogy a tavalyi kupagyőztes, a Rapid FC kiverte a Ripensiat. A többi mérkőzések a várt eredményekkel zárultak.

Kinizsi—Crisana 6:2 (4:1)

Nagyvárad, bíró dr. Rusuu. Jó játék után, megerőltetés nélkül győzött a Kinizsi. A Crisana-ból hiányzott Pintye középhedezet és Lupus középcsatár. Góllövők: Klimek (3), Thierjung, Bajusz és Malita illetve Torjóc és Lukács.

Rapid FC—Ripensia 3:1 (1:0)

Bucuresti, bíró Petrescu. Egységesebben játszott a tavalyi kupagyőztes és megérdemelten győzött. Góllövők: Auer, Barátky és Moldoveanu illetve Bindea.

TMAC—Olimpia 3:2 (2:1)

Szatmár, bíró Hóhn. Nagy küzdelem után nyert a fáradtan mozgó vendégcsapat. Góllövők: Juszt (2) és Tóth illetve Jovicin (2).

AMTE—Tricolor 6:0 (4:0)

Arad, bíró Ceureanu. Fölényes győzelem. A ploesti csapat csak a mezőnyben mutatott valamit. A gólokat Bermoser (2), Pernecky, Léb, Reinhard és Batrin szereztek.

Kárpát FC—Crain Jovan 2:1 (1:1)

Craiova, bíró Busa. Mérkőzés végén a közönség inzultálta a győztes csapat játékosait. Góllövők: Hanga és Szőke illetve Dragomirescu.

Venus—Juventus 2:1 (0:0)

Bucuresti, bíró Tica Iliescu. Gyenge nivóju mérkőzés. Góllövők: Dragomirescu (öngól) és Orza illetve Praszler.

UDR—Minerul 3:2 (2:2, 1:1)

Lupény, bíró Stanciu. Csak meghosszabbításban nyert a tartalékos UDR. Góllövők: Chiroiu I., Lakatos és Krubl illetve Róth és Zelenák II.

Franco Romana—Törökvis 4:0 (0:0)

Braila, Gólképtelen volt a nagyváradi együttes. A hazaiak góljait Hodi (3) és Buzias lőtte.

Egyéb eredmények a következők:

Bucuresti: Sportul Studentesc—STB 3:1 (3:0). — Unirea Tricolor—Mihai Viteazul 2:1 (4:0).

Galati: DVA—Victoria 4:3 (3:3, 2:1).

Turnu-Severin: Praha—CFR 1:0 (0:0).

Nagyszombat: HTV—Lucaefaru 2:1 (1:0).

Suceava: Monitorul Oficial—Cetatea Suceavei 4:2 (1:2).

Sepsiszentgyörgy: Olt SC—Astra Moreni 2:1 (1:1).

B) ligában

Vereséget szenvedett a NAC a Jiultól

A Román Kupa küzdelmeire való tekintettel, csak csonka forduló bonyolították le a B) ligában. Nagy meglepetésre a NAC Nagyváradon szenvedett vereséget a Jiultól. Részletek:

Nagyvárad: Jiul—NAC 2:1 (1:1).

Kolozsvár: Universitatea—Tricolor 3:1 (1:1).

Ghisinzu: Sporting—Dragos Voda 2:0. Botrány miatt félbeszakadt.

Kerületi bajnoksáonrt:

Temesvár: CFR—Politechnica 1:1 (1:1) — Progresul—Landarni 3:3 (2:0). — Electrica—Banatul 3:0 (2:0).

Zombolya: Rapid—Fratelia 2:1 (1:0). — Bohn—Vulturii 2:0 (1:0).

Arad: Unirea—Crisana 5:3 (2:2). — Olimpia—Tricolor 5:0 (3:0). — Mica—Astra 2:1 (2:0). — ATE—Titanus 1:0 (0:0). — Gayana—Transylvania 1:0 (0:0). — Hakoah—Egyetértés 2:1 (2:1).

Kolozsvár: Echo—UEC 2:2 (2:1). — Gazdasági Akadémia—UAC 5:1 (1:1).

NBB válogatott—Ipolyság FC 10:1 (5:1). Budapestről jelentik: Ünneplés hangulatban folyt le az Ipolyság FC bemutatkozó mérkőzése. A B) liga csapata biztosan győzött.

Ferencváros áll legjobban a magyar Nemzeti Bajnokságban

Ujpest és Hungária is leadott 1-1 pontot

Budapestről jelentik: A csonka forduló négy mérkőzésén két váratlan eredmény született. Az Ujpest és a Hungária gyenge játék után kénytelen volt egy-egy pontját a Szegednél illetve a Nemzetinél hagyni. Eredmények:

Nemzeti—Hungária 1:1 (1:0).

Ferencváros—Kispest 4:1 (2:1).

Szeged—Ujpest 0:0.

Bocskai—Zugló 3:2 (1:1).

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

2 szobás

komfortos lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Ingusta No. 26.

2 szobás

előszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Barrieri 5. szám. Pogány-telep.

Különbejáratu

butorozott szoba, esetleg ellátással is azonnal kiadó. Nagyvárad, Pasteur-utca 13. szám.

Irodának

alkalmas 2 szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Piata Regina Maria 3.

Keresek

a város központjában, lehetőleg közel a Katolikus Körhöz, külön bejáratu, irodának alkalmas szobát. Utcára nyíló előnyben. Cim a kiadóban.

Butorozott szoba

1-2 személy részére teljes ellátással is kiadó. Nagyvárad, Pop Danila-u. 1. szám.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

Zeiss Teosar 9x12 fényképezőgép. Nagyvárad, Str. Nicolae Zsiga 7. sz.

Eladó

hangverseny zongora. Nagyvárad, Str. Bratianu 27. szám.

Keresek

megvételre használt, de jó karban lévő irodai írósztalt. Cimeket a kiadóba

Mély gyermekkoszikat veszek. Varrógépek legolcsóbban kaphatók Mercurnál, Nagyvárad, Str. Nicolae Iorga.

Kisebb

Zefir kályhát megvételre keresek. Nagyvárad, Str. A. Treb. Laurian 18. szám.

Egy

fűszerüzlet berendezés eladó. Nagyvárad, Str. Nicolae Zsiga 50. sz.

Fekete

férfi télikabát teljesen hibátlan állapotban, eladó. Nagyvárad, Str. A. Muresanu 5. utcai lakás.

2 darab

vaskályha eladó. Nagyvárad, Str. Pasteur 37.

Allást kecs

szavanként 1 lei

Megbízható

bejáró főzőnő ajánlkozik uri házhoz. Érdeklődni: Nagyvárad, Pável-utca 24., udvarban jobbra, második ajtó.

Gyors- és gépirónő

állást keres. Cimeket a kiadóba kér.

Különféle

szavanként 3 lei

Intelligens

fiatalabb lakótársnőt keresek. Cim a kiadóba

Velencei Hitelszövetkezet

új helyiségében, Nagyvárad, Str. Cosbuc 4. Kölesön kihelyezéseket ismét megkezdte.

Német

órákat adok könnyű módszerrel. Jelentkezni lehet Nagyvárad, Reg. Ferdinand 22. Trafikban. Dr-né.

LEGUJABB

Károly király átutazása Budapesten

A Keleti-pályaudvaron a magyar külügyminisztérium képviselője üdvözlötte az uralkodót

Budapestről jelentik: Károly király hétfőn délelőtt átutazott Budapesten. A Keleti pályaudvarra küldöttség érkezett a király fogadtatására. Ott volt a magyar külügyminisztérium képviselője, a budapesti román követ és a román követtség egyik tanácsosa. A vonat 10 óra

előtt 10 perccel futott be a Keleti pályaudvarra. Öfelsége az étkező kocsiban reggelizett, amikor a vonat befutott. Tisztelegtek nála a küldöttség tagjai, akikkel a király öt percig beszélgetett. 10 perc múlva pedig a vonat tovább robogott Hegyeshalom felé.

Az új Csehszlovákia megalakulási nehézségei

A Times közlése a csehek és szlovákok közötti nagy feszültségről. A szlovákok önálló hadsereget követelnek, s csak a külügyi közösségbe hajlandók belemenni

Londonból jelentik: A Times prágai levelezője szerint a cseh helyzet a végsőkéig feszült Szlovákia magatartása következtében. A szlovákok saját autonóm országukat akarják felállítani és önálló hadsereget követelnek. Egyedül csak a külpolitikát hajlandók csehszlovák közös ügynek elismerni. A csehek viszont az állítják, hogy ők viselik a szlovák állam költségeinek nagyobb részét, tehát nekik van joguk a döntő szót kimondani Szlovákia közigazgatási és közlekedési ügyében. A News Chronicle szerint a szlovákok ultimátuma szétszakadással fenyegeti a cseh államot és ennek nyomása alatt a hat cseh jobboldali és középpárt egyesül. A Maily Mail értesülése szerint a prágai kormányt komoly katonai zendülés fenyegeti, mely nyílt szakításra vezethet a cseh állam és a szlovákok között. Szlovák katonák egy csoportja fellázadt és agyonlőtte cseh tisztjeit. A zendülők felett hétfőn ítélik a hadbírósg, melynek tagjai között a cseh tisztiek vannak többségben. Attól lehet tartani, hogy a zendülő szlovák katonákat halálra ítélik, noha a szlovák kormány mindent elkövet, hogy ezt elhárítsa. Tiso kijelentette, hogy a szlovákok nem vesznek részt az elnökválasztáson, ha a csehek nem ratifikálják a szlovák önkormányzatot biztosító október 6-iki egyezményt. A Reuter szerint is fontos külpolitikai változások várhatók Csehszlovákiában.

LENGYELORSZÁG ÉS MAGYARORSZÁG CSAK A RUSZINFÖLD NÉPSZAVAZÁS UTÁN SZAVATOL AZ ÚJ CSEHORSZÁGI HATÁROKÉRT.

Budapestről jelentik: Imrédy miniszterelnök vasárnap nagyfontosságú beszélgetést folytatott Kánya külügyminiszterrel és Pataky Tibor államtitkárral. Ezzel kapcsolatban a Reggel című hétfői lap azt írja, hogy ha a prágai kormány új határainak elismerését kívánja Magyarországtól, beleegyezését kell adnia vagy a rutén és szlovák kérdés népszavazás útján való rendezéséhez, vagy olyan más megoldáshoz, amelyet Magyarország elfogadhat. Türelmetlenül ugyanis, hogy a minden életlehetőségtől megfosztott északi ruszin föld állandó nyugtalanság és forrongás színhelye legyen és hogy a ruszén nép ellen alkalmazott cseh katonai erőszak a lengyel és magyar határvidékek nyugalmát és biztonságát állandóan veszélyeztesse. A ruszin kérdés százszázalékos megoldása nem késhet soká, ami különben Csehszlovákiának is érdeke, ha új határainak Magyarország és Lengyelország részéről való elismerésére súlyt helyez. Ha a megoldás

bekövetkezik, ami diplomáciai megfigyelők szerint rövid idő kérdése, akkor a magyar kormány teljes erővel hozzáfoghat a belpolitikai kérdések elintézéséhez.

Franciaország utolsó kísérlete a kapitalista rendszer megmentésére

Megjelentek a pénzügyi és közgazdasági szükségrendeletek. Kilátás a parancsuraimra

Párizsból jelentik: A hivatalos lap hétfői száma közli Reynaud pénzügyminiszter gazdasági, pénzügyi és szociális szükségrendeletét. Reynaud tervének legfontosabb részét nem a pénzügyi, hanem a gazdasági intézkedések jelentik. Reynaud terve a szabadelvű kapitalista rendszer megmentésére irányuló nagyszabású és utolsó kísérlet, melynek sikere elsősorban a belpolitikai helyzet megszilárdulásától függ. Reynaud elgondolása szerint a nagy terv csak három évi kitaró erőfeszítés és áldozathozatal révén teremtheti meg a maga gyümölcsét. A kormány választás elő állította az országot:

vagy hajlandó vállalni a nemzet a szükséges áldozatokat, s akkor a demokrácia és a szabadelvű rendszer fennmaradhat, vagy beletörődik a demokrácia bukásába és ez esetben a parancsuralmi módszerek kikérülhetetlenné válnak.

A mérsékelt sajtó általában támogatja a pénzügyminisztert. A nagylapok hangoztatják, hogy Franciaország talpraállításának utolsó kísérletéről van szó és a súlyos áldozatok meghozatalával mindenkinek kötelessége előmozdítani a terv sikerét. A baloldali és szélső baloldali sajtó hevesen támadja a tervet. Blum vasárnap Lilleben kijelentette, hogy a kormány Reynaud tervének végrehajtásában nem számíthat a szociálisták támogatására. Ezután valószínű, hogy a szocialista párt a képviselőházban csatlakozik a kommunista ellenzékhez. Ebben az esetben a kormányzó többség jobbközépi eltolódása elkerülhetetlenné válik.

FRANCIA NÉMET SAJTÓEGYEZMÉNY KÉSZÜL.

Párizsból jelentik: Feltűnést keltett párizsi politikai körökben, hogy Weizsäcker német államtitkár Párizsba érkezett. Utjáról eddig azt közölték, hogy személyesen mondott köszönetet Bonnet külügyminiszternek a francia hatóságok magatartásáért a Rath elleni merénylet-

Mozgalmas hét következik a magyar belpolitikában

Magán kombinációk a kormányban beálló változásról

Budapestről jelentik: Beavatott hely szerint a hétfő reggeli lapokban megjelent hírek, amelyek a kormányban beálló változásokról szólnak, kizárólag magánkombinációk. A délutáni lapok mindemellett továbbra is különböző találgatásokat közölnek, de abban csaknem valamennyien megegyeznek, hogy a magyar belpolitikában mozgalmas hét következik. Az „Esti Ujság” szerint a pozitívum ezidőszakra az, hogy kedd délután fél 7 órára értekezletre hívták össze a Nemzeti Egység Pártját. Ezen Imrédy előreláthatólag nagyobb beszédet mond és nyilatkozik a kormány legközelebbi tervéről.

HIVATALOK ÁTVÉTELE A VISSZACSATOLT KASSA VÁROSBAN

Kassáról jelentik: A magyar nemzeti tanács intézkedése alapján megtörtént a törvényszék, a tábla és járásbírósg átvétele. Megalapították, hogy a csehek elvitték a bűnleket, kifosztották az aktákat tartalmazó szekrényt, még az ajtókat is elvitték. Az iratok és telekkönyvek nagyrészt magukkal vitték. Az állami közorházból az igazgatóság összes gyógyberendezését, sőt még a kótszereket is elvitték, úgy hogy a kórházban lévő mintegy ezer beteg ellátásáról a magyar nemzeti tanácsnak kellett gondoskodnia. Hasonló a helyzet a gyermekmenhelyen is. A kis gyermekeket lefektették a csupasz padlóra és elvitték az ágycat, sőt még a gyermekek felsőruháit is.

tel kapcsolatban. A valóságban azonban a párizsi látogatásának célja még többre terjed. További tárgyalásokat is kíván folytatni Bonnet külügyminiszterrel. Beavatott körök úgy tudják, hogy a németek sajtóegyezményt akarnak elérni. Tény az, hogy a minisztérium rendeletet adott ki, hogy a lapok ne írjanak ellenében a németországi zsidóellenes intézkedésekről, vagy egyáltalán ne foglalkozzanak vele. Bonnet résztvevett a gyászszertartáson és hosszasan beszélgetett Weizsäckerrel. Mindebből nyilvánvaló, hogy Németország és Franciaország között közeledés történik.

VILÁGHIRÜ

REGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas mindegy asszony, leány és a regény hősel-vel együtt éli át életüket, boldogságukat és bánatukat.

Aldrich: És lámpást adott kezembe az Úr	99 lél
Aldrich: Száll a fehér madár	66 lél
„ Családi kör	66 „
„ Ella kisasszony	66 „
Lyttkens: Ne várjatok vacsorára (Egy orvosnő regénye)	66 „
Bottome: Orvosok	115 „
Mayrie G.: Urihölgy állást keres	66 „
J. B. Priestley: Jóbarátok	198 „
Mitchell: Elfujta a szél	264 „